

Spolupráce studentů a fakultních učitelů v průběhu pedagogických praxí v mateřských školách

Kateřina Pospěchová

Bakalářská práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav školní pedagogiky

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kateřina Pospěchová**
Osobní číslo: **H190102**
Studijní program: **B0112P300001 Učitelství pro mateřské školy**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Spolupráce studentů a fakultních učitelů v průběhu pedagogických praxí v mateřských školách**

Zásady pro vypracování

Zpracování rešerše a studium odborné literatury o praktické přípravě studentů učitelství pro mateřské školy.

Vymezení teoretických východisek zaměřených na spolupráci studentů a fakultních učitelů v průběhu pedagogických praxí v mateřské škole.

Příprava metodiky empirické části, stanovení výzkumného cíle a výzkumných otázek.

Realizace kvantitativně orientovaného výzkumu prostřednictvím dotazníku pro studenty a učitele mateřské školy.

Zpracování, vyhodnocení a interpretace získaných dat.

Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a formulace závěrů výzkumu.

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- Petrášová, M. A., Prausová, I., & Štěpánek, Z. (2014). *Mentorink: forma podpory nové generace*. Praha: Portál.
- Syslová, Z. (2017). *Učitel v předškolním vzdělávání a jeho příprava na profesi*. Brno: Masarykova univerzita.
- Hoxha, M. (2016). The Mentor and the Student-Teacher: An Important and Delicate Relationship. *Journal of Educational and Social Research*, 6(3), 87-91. Italy: MCSER Publishing.
- Syslová, Z., Grůzová, L., & Štěpánková, L. (2019). *Podpora vedení studentů na praxi v mateřské škole*. Brno: Masarykova univerzita.
- Wiegerová, A. et al. (2015). *Profesionalizace učitele mateřské školy z pohledu reformy kurikula*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Magda Zycháčková**
Ústav školní pedagogiky

Datum zadání bakalářské práce: **12. října 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **29. dubna 2022**

Mgr. Libor Marek, Ph.D.
děkan

prof. PaedDr. Adriana Wiegerová, Ph.D.
ředitelka ústavu

Ve Zlíně dne 12. října 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem citoval(a). V případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor.

Ve Zlíně 11.4.2020

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užitje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělků jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělků dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá spoluprací fakultních učitelů a studentů během souvislé praxe v mateřské škole. Teoretická část je zaměřena na definování a přiblížení souboru poznatků k pojmu fakultní učitel, student učitelství a souvislá praxe. Dále se zaměřuje na spolupráci fakultního učitele a studenta v mateřské škole, kdy zároveň poukazuje na to, jak by tato spolupráce měla vypadat a na možné problémy spolupráce během souvislé praxe. Praktická část je zaměřena na analýzu a interpretaci dat z kvantitativního šetření. Sběr dat probíhal pomocí dotazníkového šetření. Byly vytvořeny dva dotazníky, jeden byl zaměřený na fakultní učitele z mateřských škol a druhý dotazník byl zaměřený na studenty oboru Učitelství pro mateřské školy, kteří absolvovali souvislou praxi. Cílem práce je zjistit, jak vnímají studenti a fakultní učitelé spolupráci během souvislé praxe v mateřské škole.

Klíčová slova: fakultní učitel, mentor, souvislá praxe, spolupráce, studenti, mateřská škola

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the cooperation of faculty teachers and students during continuous practice in kindergarten. The theoretical part is focused on defining and approaching the set of knowledge to the concept of faculty teachers, student teacher and continuous practice. It also focuses on the cooperation between the faculty teacher and the student in kindergarten, what this cooperation should look like and also points out the possible problems of cooperation during continuous practice. The practical part is focused on the analysis and interpretation of data from quantitative research. Data collection took place using a questionnaire survey. Two questionnaires were created, one focused on faculty teachers from kindergartens and the other questionnaire was on students in the field of Kindergarten Teacher Training who have completed continuous practice. The aim of the thesis is to find out how students and faculty teachers perceive cooperation during continuous practice in kindergarten.

Keywords: faculty teacher, mentor, continuous practice, cooperation, students, kindergarten

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala Mgr. Magdě Zycháčkové, za její odborné vedení, rady a připomínky, které mi pomohly při vypracování bakalářské práce. Také děkuji všem fakultním učitelům a studentům, kteří vyplnili dotazník a podíleli se tak na této bakalářské práci.

Prohlášení

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 UČITEL MATEŘSKÉ ŠKOLY.....	11
2 FAKULTNÍ UČITEL.....	12
2.1 ROLE FAKULTNÍHO UČITELE JAKO MENTORA.....	12
3 STUDENT UČITELSTVÍ	15
4 SOUVISLÁ PRAXE.....	16
5 SPOLUPRÁCE	17
5.1 SPOLUPRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY S PEDAGOGICKOU FAKULTOU	17
5.2 SPOLUPRÁCE FAKULTNÍHO UČITELE (MENTORA) A STUDENTA V MATEŘSKÉ ŠKOLE.....	17
II PRAKTICKÁ ČÁST	21
6 DESIGN VÝZKUMU.....	22
6.1 VÝZKUMNÉ CÍLE	22
6.2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	22
6.3 VÝZKUMNÝ SOUBOR	23
6.4 METODA SBĚRU DAT	23
6.5 METODA ANALÝZY DAT	24
7 ANALÝZA VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	25
7.1 HLAVNÍ VÝZKUMNÝ CÍL	26
7.2 DÍLČÍ VÝZKUMNÉ CÍLE	31
7.2.1 1. Dílčí výzkumný cíl.....	31
7.2.2 2. Dílčí výzkumný cíl.....	35
7.2.3 3. Dílčí výzkumný cíl.....	43
8 INTERPRETACE DAT VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	47
ZÁVĚR	51
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	52
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	54
SEZNAM OBRÁZKŮ	55
SEZNAM TABULEK.....	56
SEZNAM GRAFŮ	57
SEZNAM PŘÍLOH.....	58

ÚVOD

Tato bakalářská práce s názvem Spolupráce studentů a fakultních učitelů v průběhu pedagogických praxí v mateřských školách je zaměřena konkrétně na spolupráci studentů a fakultních učitelů v průběhu souvislé praxe. Zaměření práce pouze na souvislou praxi bylo z důvodu délky praxe, neboť během souvislé praxe mají studenti a fakultní učitelé dostatečně dlouhou dobu na to, aby si mezi sebou dokázali vytvořit vztah, aby se dostatečně projevila jejich spolupráce a také možné problémy této spolupráce. Cílem bakalářské práce je zjistit, jak vnímají studenti a fakultní učitelé spolupráci během souvislé praxe. Práce je rozdělena na dvě části. V teoretické části se první kapitola krátce zabývá učitelem mateřské školy, kde popisujeme, kdo je to učitel mateřské školy a jaké potřeby má mít vzdělání na tuto pozici. Ve druhé kapitole se zabýváme fakultním učitelem a jeho rolí mentora. Třetí kapitola popisuje studenta učitelství, čtvrtá kapitola se zabývá souvislou praxí a v páté kapitole se zabýváme spoluprací zaměřenou na fakultního učitele a studenta v mateřské škole. Snažíme se také popsat, jak by měla dobrá taková dobrá spolupráce vypadat a také problémy, které se můžou vyskytnout v rámci spolupráce fakultního učitele a studenta. Empirická část bakalářské práce se pokouší zjistit, jak vnímají fakultní učitelé a studenti spolupráci během souvislé praxe. Jaký mají mezi sebou vztah během souvislé praxe a jaké mohou nastat problémy během jejich spolupráce v rámci souvislé praxe. V závěrečné části bakalářské práce předkládáme analýzu a interpretaci dat, ve kterých prezentujeme výsledky výzkumu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 UČITEL MATEŘSKÉ ŠKOLY

„Předškolní učitel ... vykonává přímou výchovnou práci ve veřejných, soukromých nebo církevních předškolních zařízeních nebo speciálních předškolních zařízeních podle školského zákona ČR“ (Syslová, 2019a, s. 20).

Podle Šmelové je učitel mateřské školy pedagogickým pracovníkem, který vykonává přímou pedagogickou práci a musí mít vysokoškolské, vyšší odborné nebo středoškolské vzdělání v příslušném oboru. Učitel, který navíc pracuje s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami musí mít odborné vzdělání v oblasti speciální pedagogiky (Šmelová et al., 2018). Stejně tak podle Syslové musí učitel mateřské školy získat odbornou kvalifikaci na základě studia učitelství na střední škole, v nástavbovém studiu nebo na vysoké škole. V České republice jsou učitelé mateřských škol jediní, kteří pro vykonávání své práce nepotřebují vysokoškolské vzdělání (Syslová, 2019a). Také Wiegerová a kolektiv uvádí, že s kvalifikovaností se pojí i profesionalita, kdy u předškolních učitelů jako jediných v České republice se nevyžaduje studium na vysoké škole, a tedy následné vysokoškolské vzdělání, nicméně poukazují na to, že zahraniční i domácí výzkumy upozorňují právě na kvalifikaci, která má vliv na úroveň profesních dovedností a ta se potom kladně reflektuje na výsledcích vzdělávání (Wiegerová et al., 2015). Podle Koláře a kolektivu je učitel kvalifikovaným pedagogickým pracovníkem pro výchovně-vzdělávací práci s dětmi (Kolář et al., 2012). „Řídí učební činnost žáků a využívá vlastní strategie výuky v souladu s cíli výchovně-vzdělávacího procesu a svého osobního pojetí tohoto procesu“ (Kolář et al., 2012, s. 406).

2 FAKULTNÍ UČITEL

Fakultní učitel, je učitel, který kooperuje s danou fakultou připravující budoucí učitele a uzavřel s ní dohodu o podpoře a vedení těchto studentů při jejich pedagogické praxi (Kolář et al., 2012). Fakultní učitel neboli expert zastává roli spolupracovníka, poradce, moderátora a mentora (Csandová, 2012). Stará se o svého svěřence neboli studenta učitelství, kterému ukáže tematický plán výuky a na základě toho si společně stanoví, co bude student vyučovat. Před každým výstupem kontroluje připravenost studenta na výuku, pomáhá mu se zajišťováním pomůcek a potřebného materiálu k výuce. Po každém výstupu společně se studentem vede rozhovor, kdy hodnotí jeho výstup a dává mu případně své doporučení (Kříž, 2018). Je zodpovědný za studenta, ze kterého se stává budoucí učitel mateřské školy. Zastává také jak roli profesionála v pedagogické práci, tak roli mentora při vedení studentů v rámci jejich pedagogické praxe. Je to kvalitní a uznávaný učitel, který má minimálně tříletou praxi. Pro studenta představuje fakultní učitel někoho, s kým může student diskutovat o jeho zkušenostech s dětmi, s prostředím nebo s tím, jak si vede v daných situacích, fakultní učitel mu tak může poskytnout zpětnou vazbu a motivovat ho k dalšímu rozvoji. K rozvíjení profesních kompetencí studentů využívá mentorského přístupu, kdy podporuje u studenta reflexi a sebereflexi formou otevřených otázek, které ho nutí přemýšlet nad vzdělávací realitou a propojovat si tak teorii s praxí (Syslová et al., 2019b).

2.1 Role fakultního učitele jako mentora

„Mentor poskytuje studentovi odbornou, organizačně technickou a metodickou podporu“ (Syslová et al., 2019b, s. 22). Je to zkušený profesionál, který předává své znalosti a zkušenosti studentovi, představuje mu také vlastní pohled na řešení různých situací a podporuje ho v utváření si vlastních zkušeností během praxe (Petrášová et al., 2014). Úlohou mentora je podporovat a pomáhat lidem, aby si řídili svůj proces učení a aby si tak rozvíjeli jejich dovednosti, zlepšovali si výkony a stali se tak osobnostmi, kterými chtějí být (Parsloe, 1992 in Petrášová et al., 2014). Mentor pomáhá studentovi vyjasnit problém a pomáhá mu v plánování řešení problému, jeho úkolem ale není řešit tento problém za studenta (Bennetts, 1994 in Petrášová et al., 2014). Dobrý mentor by měl umět odhadnout, jaký druh podpory student v dané chvíli potřebuje. Zda potřebuje přímou instrukci, která je rychlým řešením daného problému, anebo studentovi nabídne několik možností, jak tento problém vyřešit a student si tak vybere sám danou možnost. Další možností je facilitativní přístup, kdy mentor pomocí otevřených otázek navede studenta tak, aby přišel k vlastnímu řešení situace nebo

problému (Lisner, 2019). Dobrý mentor by měl také být „přátelský, empatický, otevřený, důvěryhodný, povzbuzující, pozitivní, sebevědomý, spolehlivý, prozíravý aj.“ (Píšová et al., 2011, s. 79). Syslová a kolektiv uvádí, že se fakultní učitel považuje za profesionála, který je moudrým rádcem a průvodcem budoucího učitele na cestě k jeho profesnímu růstu. Roli profesionála propojuje s rolí mentora, kdy používá mentorské kompetence, díky kterým může uplatňovat vyhovující techniky a strategie v rámci podpory profesního rozvoje studenta. Tyto kompetence jsou tvořeny specifickými dovednostmi, znalostmi a kvalitou jedince. Zahrnují také postoje, hodnotový systém a osobnostní charakteristiky jako je empatie, flexibilita a podobně. Je důležité, aby fakultní učitel zjistil znalosti a postoje, se kterými student do procesu profesní přípravy přichází. Studenta má vést k humanizaci vzdělávání, demokratickým principům a má být pro studenta dobrým vzorem, tak aby si student osvojil úctu, jak k dětem, kolegům, tak i ke své profesi. Fakultní učitel jako mentor se ocitá během praxe v několika rolích, na začátku praxe neboli v přípravné fázi zastupuje roli plánovače, organizátora, vyjednavače a uvádějíciho, v realizační fázi, kdy realizuje výchovně-vzdělávací činnost působí jako hostitel, přítel, poradce nebo trenér. A v závěrečné fázi při průběžné reflexi plní roli trenéra, vzdělavatele nebo hodnotitele (Syslová et al., 2019b). Stejně jako uváděla Syslová a kolektiv, tak podle Freemana mentor zastává mnoho rolí, podle něj sem patří například role průvodce, poradce, trenéra, podporovatele a podobně (Freeman, 1982 in Hoxha, 2016). Píšová a kolektiv uvádí, že mentor zastává roli konzultanta, spolupracovníka a kouče (Píšová et al., 2011). Tomlinson zase uvádí, že jsou dvě hlavní role mentora, efektivní kouč a efektivní facilitátor. Efektivní kouč podněcuje a stimuluje studentovu motivaci a odhodlání. Efektivní facilitátor podporuje studentovi učební dovednosti na základě poradenství (Tomlinson, 1995 in Hoxha, 2016). Je důležité, aby se mentor jako facilitátor věnoval svému profesnímu rozvoji, proto by měli být mentoři dobře vybíráni, na základě vysoké kvalifikace s manažerskými a oborovými zkušenostmi (Wilkin, 1992 in Hoxha, 2016). Aby bylo mentorství fungující je také potřebná ochota zkušených učitelů stát se mentory a podporovat tak samostatnost, efektivní výuku a závazek k profesi mezi studenty (Thiel, 1999 in Hoxha, 2016). Mentor je tedy ten, který vede studenty, kteří se mají stát budoucími učiteli a pomáhá jim získat počáteční pedagogické dovednosti. Je důvěryhodným poradcem a průvodcem studenta. Poskytuje mu také kolegiální a emocionální podporu.

Podle Freemana jsou tři typy mentorství. Prvním typem je direktivní model, ve kterém mentor navrhuje, co jak má student dělat. Druhým typem je alternativní model, ve kterém mentor navrhuje studentovi varianty řešení na cestě za zvládnutím konkrétního vyučovacího

bodů a student si mezi těmito variantami vybírá. Poslední je nedirektivní model mentorství a v tomto modelu vede mentor studenta ke konkrétnímu bodu výuky, bez toho, aniž by ho student musel nutně přijmout, jde o partnerský vztah, kdy umožňuje studentovi plně porozumět tomu, co dělá (Freeman, 1982 in Hoxha, 2016).

3 STUDENT UČITELSTVÍ

Student učitelství, je student, který musí během pedagogické praxe propojit teorii a praxi v reálných třídách. K tomu mu má pomoci mentor, který je v roli facilitátora (Hoxha, 2016). Dobrý učeň však svého mentora slepě nenapodobuje, ale přijímá jen to, co je pro něj užitečné. Dokáže jako vědomý člověk promítnout své myšlenky a názory do skutečných činů, projevit svou vůli a učinit rozhodnutí (Petrášová et al., 2014).

Szimethová a Wiegerová uvádí, že během studia na vysoké škole získávají studenti jak teoretické poznatky, tak absolvují praxe (Szimethová & Wiegerová, 2012). V rámci, kterých potřebují slušný teoretický základ, který získávají studiem na učitelské fakultě společně s dalším profesním vzděláváním (Majerčíková & Gavora, 2012 in Szimethová & Wiegerová, 2012). Na začátku pedagogické praxe se student seznamuje s pracovištěm, má k dispozici pedagogické dokumenty, které si prostudovává a s pomocí fakulního učitele vypracovává plán pedagogické praxe. V rámci celé souvislé praxe musí splnit požadovaný počet stanovených náslechnů a výstupů, kdy každý výstup by měl předem zkonzultovat se svým fakulním učitelem spolu s jeho přípravou. Student by měl k vyučování přistupovat tvořivě, volit adekvátní vyučovací postupy, prostředky a metody. Měl by používat výchovné prvky a vést žáky ke kulturnímu chování a vystupování (Kříž, 2018). Dále jejich práce zahrnuje vyplňování třídní knihy a jiných dokumentů, komunikaci s rodiči dětí, práci se školním vzdělávacím programem a podobně (Lisner, 2019). Výsledkem jeho pedagogické praxe jsou také záznamy, které si během praxe zhotovuje a následně je předkládá ke kontrole pedagogickým pracovníkům (Kříž, 2018). Majerčíková a Gavora uvádí, že praxe absolventů nejsou vždycky totožné s realitou, ve které se začínající učitel nachází, a proto často dochází k šoku z reality (Majerčíková & Gavora, 2012 in Szimethová & Wiegerová, 2012). Tento šok z reality může být také u studenta učitelství, který vstupuje na svou souvislou praxi.

Šok z reality může vzniknout na základě tří konfliktů. Prvním z nich může být rozdíl mezi vědomostmi a zkušenostmi. Druhým konfliktem je rozdíl mezi osobním postavením a potřebami organizace. A třetím konfliktem může být rozdíl mezi aktuálním postavením a pohledem do budoucnosti (Alan, 1989 in Szimethová & Wiegerová, 2012).

4 SOUVISLÁ PRAXE

Souvislá praxe probíhá ve fakultních mateřských školách v prvních třech týdnech pátého semestru a je tvořena přímou pedagogickou činností studenta a přímou činností provázející učitelky (Syslová et al., 2019b).

Studium učitelství zahrnuje pedagogickou praxi, kdy studenti dochází do výchovně-vzdělávacích zařízení, ve kterých pozorují dění, které analyzují s pedagogickými pracovníky a na základě toho si připravují svůj výstup ve vyučování. Tímto způsobem si ověřují teorii v praxi a získávají tak učitelské dovednosti (Kolář et al., 2012). Student si může vybrat mateřskou školu, do které chce docházet v rámci souvislé praxe (Wiegerová, 2015). Časový horizont souvislé praxe je různý, zpravidla je realizována po dobu čtyř až šesti týdnů. Cílem souvislé praxe je, aby studenti poznali prostředí a podmínky školního života v jeho komplexnosti, adaptovali se na pracovní zátěž a podíleli se na všech profesních činnostech učitelů (Gavora et al., 2020). Délka praxe se tedy může lišit, například na oboru Učitelství pro mateřské školy na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity probíhá souvislá pedagogická praxe tři týdny a z toho dva týdny studenti realizují své výstupy (Syslová, 2017). V prvním týdnu souvislé praxe student pozoruje provázející učitelku a pořizuje si tak záznamy, díky kterým může lépe diagnostikovat děti dané třídy. Dále by se měl student seznámit s dokumenty školy a třídy, ve které se nachází. Především se školním vzdělávacím programem a třídním vzdělávacím programem (Syslová et al., 2019b). Souvislá praxe se zakončuje praxeologickou přípravou studentů a tvoří tak přechod mezi studentem a začínajícím učitelem mateřské školy. Během souvislé praxe si student zpracovává portfolio a deník učitele, které následně předkládá při státní závěrečné zkoušce. Portfolio má obsahovat didaktické postupy studenta, které ho vedly k jeho reflexi a do deníku má student zaznamenávat prožité situace společně se svými pocity z praxí. Deník se nehodnotí u státní zkoušky, ale slouží jako analýza průběhu praxí, dále slouží k posouzení posunu studenta a také k analýze kvalifikované práce fakultního učitele (Wiegerová, 2015).

5 SPOLUPRÁCE

Spolupráce neboli kooperace je společná činnost osob nebo skupin, která vede k docílení předem daných cílů (Kolář et al., 2012). „Dochází i ke vzájemné kontrole a k hodnocení přínosu jednotlivých členů i k respektování osobních zvláštností zúčastněných. Kooperaci provází otevřenost, přátelství, snaha poradit a vzájemně si pomáhat. Pozitivně ovlivňuje vztahy i výsledky učení“ (Kolář et al., 2012, s. 192–193). Základem spolupráce je vyjednávání, sdílení, naslouchání a respektování názorů druhých (Mahlangu, 2018).

5.1 Spolupráce mateřské školy s pedagogickou fakultou

Mateřská škola, která začíná spolupracovat s pedagogickou fakultou, má status spolupracující mateřské školy na dva roky a potom teprve získává status fakultní mateřské školy, pokud je po této době jejich spolupráce stále chápána jako funkční. Mateřská škola, která spolupracuje s pedagogickou fakultou, by měla garantovat kvalitní vedení studentů během pedagogických praxí, podílet se na hodnocení, sebehodnocení a účastnit se reflexe praxí v prostorách pedagogické fakulty. Dále by měla podporovat vzdělávání provázejících učitelů, poskytnout studentům dobrou praxi, umožnit studentům nahlédnout do dokumentů školy a anonymizovaných informací dětí, které potom můžou použít pro zpracování jejich studijního úkolu. Mateřská škola by také měla s fakultou spolupracovat při uskutečňování studentského průzkumu a výzkumu, studentům by mělo být umožněno pořízení videozáznamu, audiozáznamu nebo fotodokumentace pro jejich výukové nebo výzkumné záměry. Pro účelnou spolupráci je důležité, aby mezi sebou provázející učitelé z mateřských škol a akademičtí pracovníci z fakulty komunikovali upřímně (Syslová et al., 2019b). Ředitel školy by měl pro začínajícího učitele zvolit takového uvádějícího učitele, který je profesně a odborně zdatný, ovládá efektivní komunikaci, umí využívat mentorských a koučovacích principů. Dále má být spolehlivý, zodpovědný, měl by umět dobře pozorovat a všimnout si začínajícího učitele během jeho výstupu. Následně by měl umět pomocí rozhovoru rozvíjet potenciál začínajícího učitele, nikoliv ho hodnotit a kritizovat. V poslední řadě by měl být vstřícný, podporující a loajální vůči škole (Kopáčová, 2019).

5.2 Spolupráce fakultního učitele (mentora) a studenta v mateřské škole

Během praxe studentů v mateřských školách by měla probíhat stálá spolupráce mezi mentorem a studentem učitelství pro mateřské školy, v rámci, které by měl panovat otevřený a partnerský vztah (Syslová et al., 2019b). Podle Clutterbucka je mentorský vztah důvěrný

a umožňuje oběma účastníkům diskutovat o pracovních záležitostech (Clutterbuck, 2004 in Petrášová et al., 2014). „Aby byl mentoring úspěšný, student by měl postupovat podle pokynů, být dobrým posluchačem, říct si o pomoc, poslouchat rady, přijmout chyby, přemýšlet o jeho zkušenostech, mít dobré mezilidské dovednosti“ (Cullingford, 2006 in Hoxha, 2016, str. 88). Stejně tak Jonson uvádí, že úspěšnost mentorského vztahu spočívá v důvěře, nehodnotícím přístupu a sdílené zkušenosti (Jonson, 2008 in Pišová et al., 2011).

Fakultní učitel studentovi pomáhá při adaptování se na školní prostředí, kdy proces adaptování hodně ovlivňuje to, jak je člověk adaptabilní. Očekává se, že student do školy vstupuje už s určitou adaptabilitou a díky tomu se rychle přizpůsobí novému prostředí a nárokům, které se od něj očekávají (Lampertová, 2012). Mentor se v rámci spolupráce se studentem podílí na plánování a přípravě výuky, kdy uplatňuje kooperativní přístup, jak v oblasti rozhodování, tak v řešení problémových situací. Fakultní učitel by měl studentovi poskytovat emocionální podporu v rámci práce s chybou, v diskusi a podobně (Syslová et al., 2019b). Mentor by měl být pro začínajícího učitele také psychickou podporou, kdy začínající učitel potřebuje vědět, že má někoho, na koho se může ve škole obrátit (Kopáčová, 2018). Prostřednictvím týmové spolupráce mentor naznačuje studentovi respekt a očekává od něj kolegiální vztah. Je důležité, aby si student neboli učeň, kterého vede mentor uvědomil, že on sám se rozhodl učit se a musí tak vzít zodpovědnost za dosahování výsledků, přípravy ohledně spolupráce s mentorem a za plnění stanovených kroků, na kterých se společně dohodli. Spolupráce vyžaduje čas společně s energií, a proto je pro dobrou spolupráci nutností mluvit s mentorem pravdivě a otevřeně, díky tomu můžou společně docílit efektivního a fungujícího partnerství (Petrášová et al., 2014).

Učení a formace studenta učitelství hodně závisí na mentorovi, při spolupráci mentora a studenta jde o rozvíjející se vztah, kdy především v začátečních fázích pedagogické praxe student učitelství sleduje svého mentora a napodobuje jeho praxi v mateřské škole, protože ho bere jako svůj vzor, je proto důležité, aby si to mentor uvědomoval a poskytoval tak studentovi nejvyšší standardy výuky a odborné praxe (Hoxha, 2016). Stejně tak podle Petrášové a kolektivu představuje mentor pro studenta vzor, ve kterém se vidí a nevědomky tak napodobuje jeho jednání a rozhodování. Dále uvádí, že vztah mentora a studenta je reciproční, což znamená, že se obě strany vzájemně učí (Petrášová et al., 2014). Z výzkumu od Hoxha, kdy bylo dotazováno 13 mentorů, na otázku, jak důležitou vnímají roli jako mentora odpovědělo osmdesát procent z dotazovaných, že vnímají svou roli mentora jako velmi důležitou. Podle nich role mentora spočívá v tom, že mentor radí studentovi, jak má zvládat různé situace, jak být úspěšným, provádí studenta celou pedagogickou praxí,

podporuje budoucí učitele jak profesionálně, tak i osobně. Dále mentor vytváří přátelské prostředí, ve kterém předává své znalosti a zkušenosti studentům a také pomáhá studentům seznámit se s jejich učitelskou profesí. Ohledně vztahu spolupráce se studentem během mentoringu dotazovaní uvedli, že věnují velkou pozornost budování a udržování silných a profesionálních vztahů. Je pro ně jednodušší vytvořit si konstruktivní vztah se studentem, pokud mají na výběr, jak učitel, tak student. Možnost vzájemného výběru má podle Hoxha výhody. Jednou z výhod je, že vede k budování pevného vztahu, ve kterém jsou obě strany ochotné spolupracovat a rozvíjet se. Pomáhá získat studentům sebevědomí a vede je k tomu, aby se cítili sebevědomě. Šetří čas a případné rozpaky ohledně spolupráce s neznámými lidmi. Může také usnadňovat mentorovi práci, protože spolupracuje s někým, koho má rád a důvěřuje mu. Na druhé straně to může nést i rizika, například to, že když si nebudou obě strany dávat pozor, tak tento vztah může sklouznout k více osobnímu vztahu, než je profesionální. Dále se také výzkum zaměřoval na studenty učitelství, kdy se ho zúčastnilo třicet osm studentů formou dotazníkového šetření. Z dotazníku vyplynulo, že devadesát dva procent studentů chápe pedagogickou praxi jako velmi důležitou, šedesát dva procent uvedlo, že během praxe dostává od mentora pravidelnou zpětnou vazbu, ale ne přímo během pozorování, uvádějí, že to může být způsobeno omezeným časem. A téměř všichni studenti uvedli, že roli učitele jako mentora považují za velice důležitou. Z některých výpovědí plyne, že si studenti svého mentora a jeho práce váží a najdou se tam také studenti, kteří uvádějí, že část jejich úspěchu jako budoucích učitelů patří právě jejich mentorovi, se kterým měli profesionální, ale zároveň přátelský vztah. Dále uváděli, že se necítí odsuzováni svým mentorem, když dělají chyby, ale naopak je to posouvá dál, tím že jim mentor poskytuje rady, říká jim, aby se zamysleli nad jejich chybami a pokusili se najít řešení těchto chyb. Sedmdesát procent studentů učitelství uvedlo, že by chtělo mít silnější spolupráci s jejich mentorem, protože se cítí více motivovaní, když ví, že jsou součástí přátelské atmosféry, když mohou říct vlastní názor a cítí se být vítáni. Z výzkumu od Hoxha vyplývá, že jak studenti učitelství, tak i mentoři považují pedagogickou praxi za velice důležitou a také, že spolupráce a pevné vztahy jsou základem úspěšného mentoringu (Hoxha, 2016). Cílem celé spolupráce fakulního učitele se studentem je, aby se ze studenta neboli začínajícího učitele postupně stal samostatný a reflektující praktik (Lisner, 2019).

Během souvislé praxe však může nastat řada problémů ohledně spolupráce fakulního učitele se studentem. Jedním z problémů je, že si student nemůže sám vybrat jedno z daných témat, ale učitelka mu téma sama přidělí. V tomto případě může nastat problém, kdy student například nemusí vědět, jak má toto téma zpracovat. Může se také stát, že fakulní učitel

zasahuje studentovi do výuky, například tím, že děti napomíná, rozděluje je při hře a tím pádem studentovi nedává dostatečný prostor v realizaci jeho výuky. Studenta to může negativně ovlivnit ve vnímání sebe samého a může se tak domnívat, že fakultní učitel dostatečně nedůvěřuje jeho schopnostem. Proto je vhodné, aby student sám řešil vzniklé situace ve výuce a mohl tak dostatečně projevit jeho schopnosti. Následně ho může fakultní učitel při reflexi vhodně upozornit na případné chyby a nasměrovat tak studenta k případnému řešení těchto chyb. Při slovním hodnocení studenta je také důležité ho nejen upozorňovat na jeho chyby, ale také ho motivovat například chválením, za to, co se mu povedlo a nedemotivovat ho k jeho budoucí činnosti (Syslová et al., 2019b). Hoxha také uvádí, že někdy spolupráce mezi fakultním učitelem nemusí fungovat, tak jak by měla, například z důvodu plánování nebo naopak nedostatečného plánování spolupráce, může se to také stát na základě překrývání mentorských rolí nebo příčinou může být i sám student. Ve výzkumu od Hoxha, mentoři uváděli, že při mentoringu vznikají i problémy, jako je nedostatek času nebo nedostatek místa kde by usadily studenty. Také ve výzkumu zazněla otázka ohledně toho, jak moc jsou mentoři motivováni, kdy z odpovědí vyznělo, že většina mentorů je pro svou činnost nedostatečně motivovaná, uvedli například, že mají rádi svou práci a že chtějí předávat své zkušenosti budoucím učitelům, ale že nejsou hodnoceni, chváleni ani dostatečně motivováni a někteří si dokonce přišli jako zbyteční. Hoxha tedy uvádí, že kromě jiných faktorů je motivace a spokojenost mentorů velice důležitá, protože nejvíce ovlivňuje samotný proces mentoringu (Hoxha, 2016). Dále Osúch uvádí tři způsoby toho, jak se fakultní učitel věnuje začínajícímu učiteli. První způsob spočívá v tom, že fakultní učitel ponechává začínajícímu učiteli maximální samostatnost, ale když začínající učitel potřebuje, tak mu ochotně pomůže a poradí. Druhým způsobem je vztah, který je založený na samostatné práci začínajícího učitele, kdy mu fakultní učitel neposkytuje odbornou pomoc a ta mu tak chybí. A třetí způsob spočívá v tom, že fakultní učitel uplatňuje na začínajícího učitele direktivní styl (Osúch, 1994 in Lampertová, 2012). Majerová také uvádí, že fakultní učitel má se začínajícím učitelem sice pravidelné konzultace, ale mimo to mu přichystá práci, kterou za něj má vykonat začínající učitel. Také se stává to, že fakultní učitel není ochotný pomoci začínajícímu učiteli, a proto si buď musí poradit sám, anebo se pokouší najít někoho jiného, kdo by mu mohl pomoci (Majerová, 2011 in Lampertová, 2012).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 DESIGN VÝZKUMU

Tato kapitola je zaměřena na metodologii kvantitativního výzkumu, který vychází z mé bakalářské práce. Výzkum je zaměřen na spolupráci mezi fakultními učiteli mateřských škol a studenty oboru Učitelství pro mateřské školy, kteří absolvovali souvislou praxi. Zaměřila jsem se na souvislou praxi, protože právě souvislá praxe trvá dostatečně dlouhou dobu na to, aby se mohla tato spolupráce mezi fakultním učitelem a studentem dostatečně projevit. Také se v rámci této doby mohou objevit problémy, které můžou nastat během spolupráce a na které bych se chtěla zaměřit. Jako výzkumnou metodu jsem zvolila dotazník. Vytvořila jsem dva dotazníky, jeden pro studenty oboru Učitelství pro mateřské školy, kteří absolvovali souvislou praxi a druhý pro fakultní učitele mateřských škol. V následujících podkapitolách popisují výzkumné cíle, výzkumné otázky, výzkumný soubor a metodu sběru dat.

6.1 Výzkumné cíle

Hlavním cílem výzkumu je zjistit, jak vnímají fakultní učitelé a studenti spolupráci během souvislé praxe. Na základě tohoto výzkumného cíle jsem stanovila dílčí výzkumné cíle.

Dílčí výzkumné cíle:

1. Zjistit, jaký vztah mají fakultní učitelé se studenty během souvislé praxe v mateřské škole.
2. Zjistit, jakým způsobem spolupracují fakultní učitelé se studenty během souvislé praxe v mateřské škole.
3. Zjistit názory fakultních učitelů a studentů na problémy spolupráce mezi fakultním učitelem a studentem během souvislé praxe v mateřské škole.

6.2 Výzkumné otázky

Hlavní výzkumná otázka vycházející z hlavního výzkumného cíle zní: Jak vnímají fakultní učitelé a studenti spolupráci během souvislé praxe v mateřské škole? Z hlavní výzkumné otázky jsem dále stanovila dílčí výzkumné otázky.

Dílčí výzkumné otázky:

1. Jaký vztah mají fakultní učitelé se studenty během souvislé praxe v mateřské škole?
2. Jakým způsobem spolupracují fakultní učitelé se studenty během souvislé praxe v mateřské škole?

3. Jaký názor mají fakultní učitelé a studenti na možné problémy v rámci jejich spolupráce během souvislé praxe v mateřské škole?

6.3 Výzkumný soubor

Základní výzkumný soubor je tvořen fakultními učiteli mateřských škol a studenty oboru Učitelství pro mateřské školy, kteří absolvovali souvislou praxi. Do výběrového souboru jsem zahrнула fakultní učitele mateřských škol jen ze Zlínského kraje a studenty oboru Učitelství pro mateřské školy, kteří absolvovali souvislou praxi a jsou také jen ze Zlínského kraje. V rámci výzkumného šetření se jedná o dostupný výběr souboru. Všichni respondenti, kteří vyplnili dotazník určený, jak pro fakultní učitele mateřských škol, tak dotazník určený pro studenty oboru Učitelství pro mateřské školy byly ženy. U fakultních učitelů se věk pohyboval v rozmezí od 23 do 62 let a u studentů se věk pohyboval od 21 do 23 let.

6.4 Metoda sběru dat

Na základě kvantitativního charakteru výzkumu a stanovených výzkumných otázek jsem zvolila metodu dotazníkového šetření. Tato metoda je jednou z nejpoužívanějších metod a dokáže v krátkém čase získat dostatek potřebných informací. Podle získaných informací z odborné literatury jsem sestavila jeden otazník určený pro fakultní učitele a jeden dotazník pro studenty oboru Učitelství pro mateřské školy, kteří absolvovali souvislou praxi. Dotazníky jsem sestavovala na webové stránce [Survio.com](https://www.surveymonkey.com). Oba dotazníky obsahovaly 31 otázek a před realizací výzkumu jsem provedla předvýzkum. Abych ověřila srozumitelnost dotazníků, požádala jsem o vyplnění dotazníků několik studentů a fakultních učitelů. Na základě jejich připomínek jsem dotazníky upravila a následně jsem spustila samotný výzkum. Dotazník pro učitele obsahoval 16 uzavřených otázek, 14 otevřených otázek a 1 pořadovou škálu. Dotazník pro studenty tvořil 17 uzavřených otázek, 13 otevřených otázek a 1 pořadovou škálu. Na začátku dotazníku sděluji respondentům, kdo jsem, pro koho je dotazník určen a k čemu využiji získaná data. Také upozorňuji na to, že je dotazník zcela anonymní. Dotazníky začínají úvodními otázkami, na základě kterých chci získat základní informace o respondentech. U fakultních učitelů se ptám na pohlaví, věk, délku praxe, z jakého jsou kraje České republiky, a také si ověřuji, zda jsou fakultními učiteli. Pokud uvedou odpověď „ne“, tak je tato odpověď přesměruje na konec dotazníku. Tuto otázku jsem zvolila záměrně, aby mi na otázky odpovídali pouze fakultní učitelé. V dotazníku určeném pro studenty zjišťuji základní informace ohledně pohlaví, věku a z jakého kraje České republiky respondenti jsou. Dále jsou otázky zaměřeny na to, jak spolu spolupracují fakultní

učitel a student, jaký mají mezi sebou vztah a na zjištění problémů, které mohou nastat během jejich spolupráce v mateřské škole.

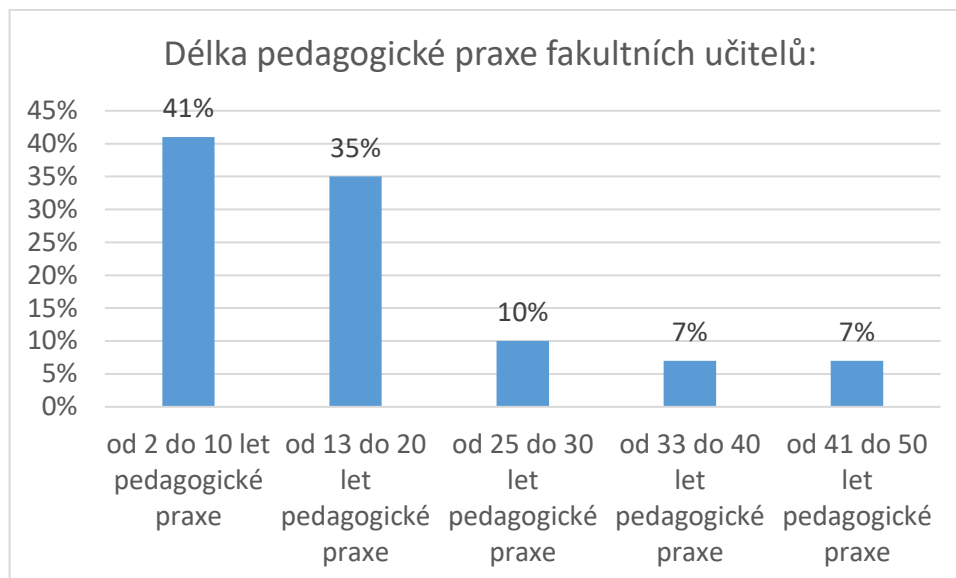
6.5 Metoda analýzy dat

Získaná data jsem si vyfiltrovala tak, aby se jednalo jen o respondenty ze Zlínského kraje. Následně byla data zpracována pomocí webové stránky Survio.com a v programech Microsoft Excel, Microsoft Word, kde jsem data vyjádřila procentuálně podle četnosti, pomocí grafů nebo tabulek. Výsledky jsou doplněny slovním zhodnocením.

7 ANALÝZA VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

V této kapitole jsme se zabývali analýzou a interpretací dat získaných pomocí dotazníků. K analýze dat jsme použili metodu dotazníkového šetření, kdy jsme dotazník, který byl určený pro fakultní učitele, zaslali prostřednictvím emailu mateřským školám. Dotazník určený studentům mateřských škol jsme rozeslali prostřednictvím emailu a také jsme ho vyvěsili v internetové skupině, která byla určena pro tyto studenty. Data jsme sbírali od konce února do konce března 2022. Na začátku dotazníkového šetření jsme zjišťovali četnost pohlaví a věku respondentů. U fakultních učitelů jsme kromě toho ještě zjišťovali délku jejich pedagogické praxe, a přidali jsme také otázku, zjišťující, zda jsou opravdu fakultními učiteli, abychom předešli tomu, že nám dotazník budou vyplňovat i ti, kteří nejsou fakultními učiteli. Ten, kdo odpověděl, že není fakultním učitelem, byl přesměrován na konec dotazníku. Abychom později mohli analyzovat jen respondenty ze Zlínského kraje, tak jsme na začátek obou dotazníků přidali otázku zaměřenou na to, z jakého jsou respondenti kraje České republiky. První otázka byla zaměřena na zjištění pohlaví respondentů, kdy nám z obou dotazníků vyplynulo, že respondenty jsou pouze ženy. Další otázkou z obou dotazníků byla otázka ohledně věku respondentů, kdy u fakultních učitelů se pohyboval věk v rozmezí od 23 let do 62 let, nejvíce bylo zastoupeno fakultních učitelů ve věku 33 až 43 let (34 %). Dále ve věku 23 až 27 let bylo zastoupeno 28 % učitelů a také ve věku 50 až 59 let bylo zastoupeno 28 % učitelů. Ve věku 60 až 62 let bylo zastoupeno 10 % těchto respondentů. U studentů se pohyboval věk v rozmezí od 21 let do 23 let, kdy nejvíce odpovídali studenti ve věku 22 let (48 %). Dále bylo nejvíce studentů zastoupeno ve věku 21 let (30 %) a následně studenti ve věku 23 let (22 %). U fakultních učitelů jsme ještě přidali otázku č. 3, kdy jsme zjišťovali délku jejich pedagogické praxe. Nejvíce respondentů bylo s délkou praxe od 2 do 10 let (41 %), dále byli nejvíce zastoupeni respondenti s délkou pedagogické praxe v rozmezí od 13 do 20 let (35 %), respondenti s délkou pedagogické praxe od 25 do 30 let tvořili 10 %, respondenti s délkou pedagogické praxe od 33 do 40 let tvořili 7 % a respondenti s délkou od 41 do 50 let tvořili také 7 % z celkového počtu respondentů. Celkově dotazník určený pro fakultní učitele vyplnilo 60 respondentů a dotazník určený pro studenty vyplnilo 58 respondentů, z toho fakultních učitelů ze Zlínského kraje bylo 29 a studentů ze Zlínského kraje bylo 46.

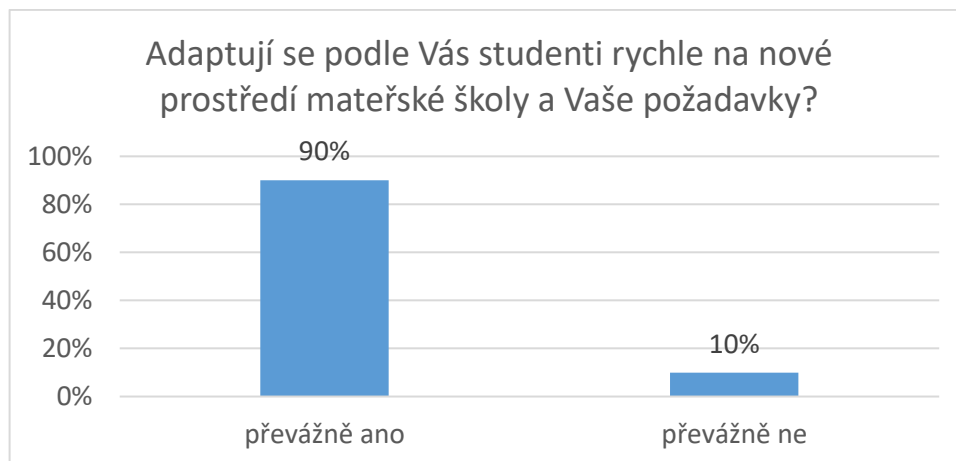
Graf 1: Vyhodnocení otázky č. 3

7.1 Hlavní výzkumný cíl

Hlavním výzkumným cílem je zjistit, jak vnímají fakultní učitelé a studenti společnou spolupráci během souvislé praxe. Tímto výzkumným cílem se zabývají otázky číslo 8, 9, 10, 11, 18, 19 a 20 v dotazníku pro učitele a otázky číslo 11, 12, 21, 22 a 23 v dotazníku pro studenty.

Otázka č. 8 v dotazníku pro fakultní učitele zjišťovala, zda si fakultní učitelé myslí, že se studenti adaptují rychle na nové prostředí a požadavky na ně kladené.

Jednalo se o uzavřenou otázku, kdy měli respondenti na výběr ze dvou variant. Dvacet šest respondentů (90 %) uvedlo, že si myslí, že se studenti adaptují převážně rychle na nové prostředí a požadavky. Zatímco jen tři z respondentů (10 %) uvedli, že si myslí, že se studenti neadaptují převážně rychle na nové prostředí a požadavky. Z toho můžeme usoudit, že převládají fakultní učitelé s názorem, že se studenti převážně rychle adaptují na nové prostředí a požadavky.

Graf 2: Vyhodnocení otázky č. 8

Otázka č. 9 v dotazníku pro fakultní učitele zjišťovala, co fakultní učitele považují za příčinu toho, že se studenti adaptují na nové prostředí pomalu a hůře.

Jednalo se o otázku otevřenou, kde respondenti mohli psát vlastní odpovědi. Respondenti se shodli na tom, že si myslí, že hlavní příčinou toho, že se studenti na nové prostředí a požadavky adaptují pomalu je nedostatečná praxe studentů. Jeden z respondentů ještě uvedl, že příčinou může být také strach nebo nezáměr studenta. Tyto faktory mohou negativně ovlivňovat to, jak vnímají fakultní učitelé a studenti společnou spolupráci.

Otázka č. 10 a 11 v dotazníku pro fakultní učitele se zabývala tím, zda se fakultní učitelé cítí vážení a dostatečně motivovaní pro jejich pozici fakultního učitele.

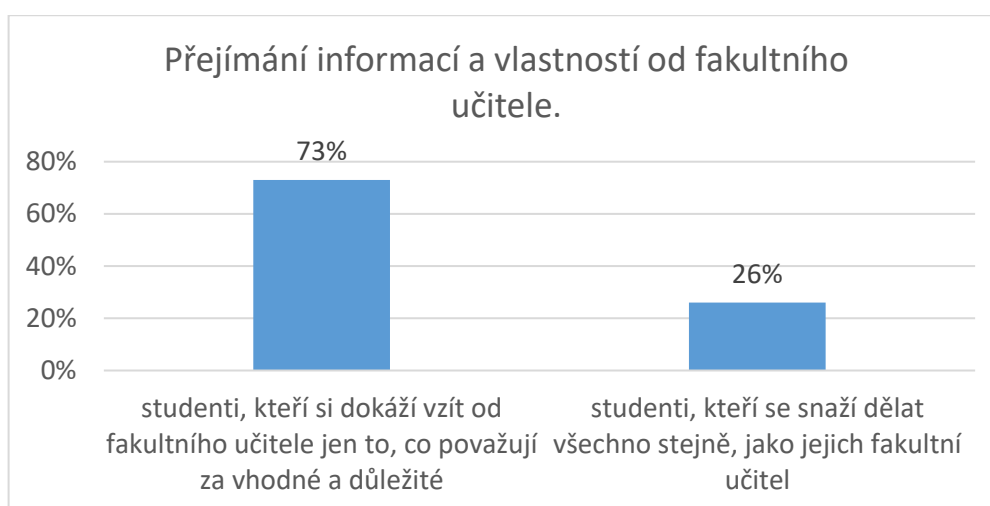
Dvacet sedm respondentů (93 %) uvedlo, že se cítí být motivovaní a vážení ve své pozici a pouze dva respondenti (7 %) uvedli, že se necítí být vážení a motivovaní pro svou pozici fakultního učitele. V otázce jedenáct uváděli respondenti vlastní odpovědi na to, proč se necítí být motivovaní a vážení. Jeden z respondentů neuvedl důvod a druhý respondent uvedl, že se necítí být motivovaný a vážený, kvůli nezájmu studentek, minimálnímu ohodnocení práce a také uvedl, že je to pro něj práce navíc. Na základě toho můžeme konstatovat, že většina fakultních učitelů se cítí být motivováno pro svou práci fakultního učitele, ale najdou se zde i učitelé, kteří se tak už necítí a berou tuto roli spíše negativně. V praxi by to mohlo znamenat možné problémy v rámci spolupráce mezi fakultním učitelem a studentem.

Otázka č. 11 v dotazníku pro studenty: Chápete roli fakultního učitele, jako mentora za důležitou, vážíte si těchto učitelů?

Na otázku č. 10 a 11 v dotazníku pro fakultní učitele navazuje otázka č. 11 z dotazníku pro studenty učitelství. Tato otázka zjišťovala, zda studenti vnímají roli fakultního učitele, jako mentora za důležitou a zda si váží těchto učitelů. Všichni respondenti uvedli, že si fakultních učitelů váží a chápou jejich roli mentora, jako důležitou. Můžeme tedy konstatovat, že všichni studenti, kteří se dotazníku zúčastnili, si práce fakultního učitele váží a považují ho za důležitou osobu, která je součástí jejich souvislé praxe.

Otázka č. 12 v dotazníku pro studenty: Bral/a jste svého fakultního učitele/mentora, jako vzor a dělal/a jste všechno stejně, jako Váš fakultní učitel/mentor?

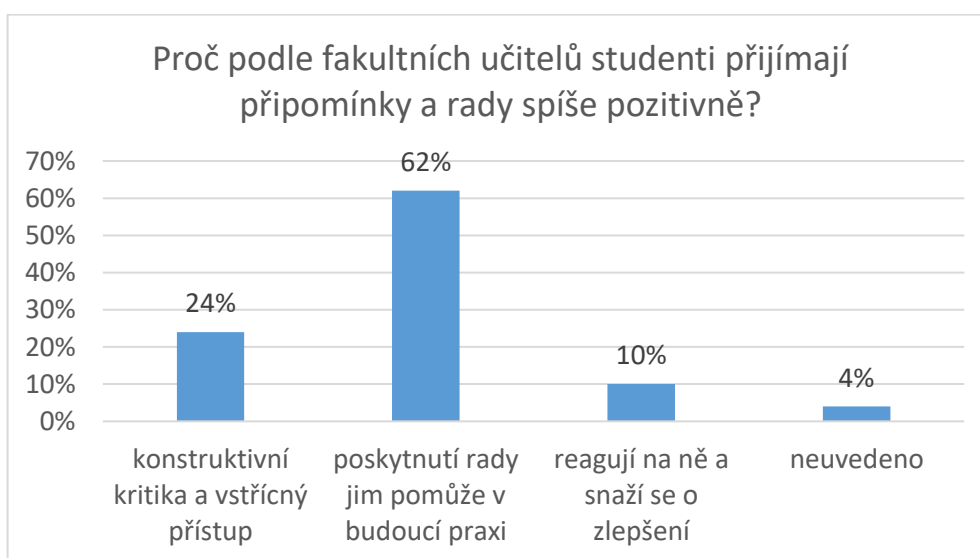
Tato otázka byla uzavřená a respondenti měli na výběr ze dvou možností. Úkolem této otázky bylo zjistit, zda studenti berou svého fakultního učitele, jako vzor a dělají všechno stejně, tak jako jejich fakultní učitel, nebo si od svého fakultního učitele vezmou jen to, co jim přijde jako důležité, správné. Třicet čtyři respondentů (74 %) uvedlo, že si od svého učitele vezmou jen to, co jim přijde za důležité a dvanáct respondentů (26 %) uvedlo, že dělají všechno stejně, tak jako jejich fakultní učitel/mentor. Z těchto odpovědí můžeme konstatovat, že většina studentů přemýšlí o tom, co jejich fakultní učitel dělá, jak to dělá a přeberou si jen to, co jim přijde, jako užitečné a důležité. Ale jsou zde zároveň i studenti, kteří berou svého fakultního učitele především, jako vzor a přejímají od něj vše, co fakultní učitel dělá, díky čemuž se ho pak snaží napodobovat. Z tohoto zjištění můžeme usoudit, že je tedy důležité, aby si fakultní učitelé dostatečně uvědomovali, že je studenti můžou ve všem napodobovat a snažili se tak být pro studenty, co nejlepším vzorem.

Graf 3: Vyhodnocení otázky č. 12

Otázky č. 18, 19 a 20 v dotazníku pro fakultní učitele se zabývaly tím, jak berou studenti rady a připomínky od fakultních učitelů.

Otázka č. 18 byla uzavřeným typem otázky, kdy respondenti vybírali odpověď ze dvou možností. Tato otázka měla za cíl zjistit, jestli podle fakultních učitelů od nich studenti berou případné rady nebo připomínky spíše pozitivně nebo negativně. Na což všech dvacet devět respondentů (100 %) odpovědělo, že podle nich studenti berou jejich rady, anebo připomínky spíše pozitivně. Otázka č. 19 je otevřenou otázkou a zabývala se zjišťováním názorů na to, proč si fakultní učitelé myslí, že studenti berou jejich rady spíše pozitivně, z čehož nejvíce respondenti odpovídali, že tyto připomínky studenti berou, jako odborné rady, které jim mohou pomoci během budoucí praxe. Tuto odpověď uvádělo osmnáct respondentů (62 %), dále sedm respondentů (24 %) uvedlo, že je to kvůli tomu, že používají konstruktivní kritiku a vstřícný přístup. Tři respondenti (10 %) uvedli, že si to myslí, protože studenti na tyto připomínky nebo rady reagují a pokouší se o zlepšení a jeden z respondentů důvod neuvedl (4 %). Otázka č. 20 měla za úkol zjistit, proč si fakultní učitelé myslí, že studenti reagují na jejich rady spíše negativně, jelikož ale všichni respondenti odpověděli, že podle nich studenti reagují na jejich rady a připomínky převážně pozitivně, tak k této otázce nebyly zaznamenány odpovědi. Z následujících zjištění vyplývá, že Fakultní učitelé mají pozitivní myšlení ohledně toho, že jejich případné rady nebo připomínky studenti přijímají spíše pozitivně, což může být také pozitivní ve smyslu jejich vnímání spolupráce.

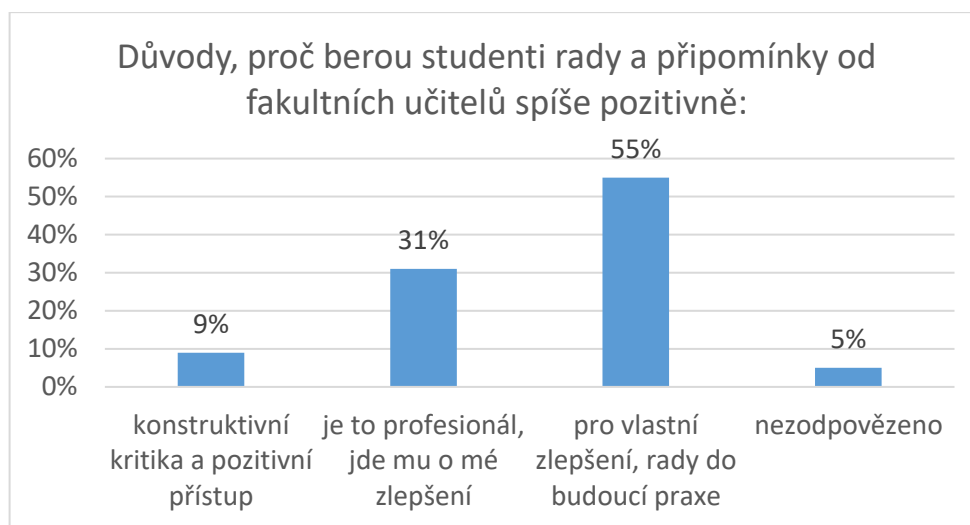

Graf 4: Vyhodnocení otázky č. 19

Otázky č. 21, 22 a 23 v dotazníku pro studenty: Jak berou studenti učitelství rady a připomínky od fakultních učitelů a proč je tak berou?

Otázka č. 21 se zabývala tím, jak studenti přijímají rady nebo připomínky od fakultních učitelů. Byla to otázka uzavřeného typu, kde studenti měli na výběr jednu ze dvou odpovědí.

Čtyřicet dva respondentů (91 %) uvedlo, že případné rady a připomínky od fakultních učitelů berou spíše pozitivně a čtyři respondenti (9 %) uvedli, že tyto rady a připomínky berou spíše negativně od jejich fakultních učitelů. Z tohoto zjištění vyplývá, že studenti učitelství berou rady a připomínky od jejich fakultních učitelů spíše pozitivně. Otázka č. 22 zjišťovala, proč studenti učitelství berou rady a připomínky od jejich fakultních učitelů spíše pozitivně. Jednalo se o otevřený typ otázky, kdy nejvíce respondenti uváděli (55 %), že díky těmto radám a připomínkám od fakultního učitele se mohou zlepšit do své budoucí praxe v mateřské škole. Dále nejvíce respondenti odpovídali (31 %), že tyto rady berou od fakultního učitele jako od profesionála, který jim chce pomoci a jde mu o to, aby se ve své praxi zlepšili. Čtyři respondenti (9 %) uvedli, že tyto rady berou, jako konstruktivní kritiku a zároveň kvůli tomu, že když jim fakultní učitel sděluje tyto rady a připomínky, tak používá pozitivní přístup. Dva ze čtyřiceti dvou respondentů se k této otázce nevyjádřili. Na základě těchto odpovědí tedy můžeme říct, že studenti berou od fakultních učitelů rady spíše pozitivně, zejména proto, že jim fakultní učitel poskytuje potřebné rady pro jejich zlepšení do budoucí pedagogické praxe.

Graf 5: Vyhodnocení otázky č. 22

Otázka č. 23 zjišťovala, proč naopak studenti berou od fakultních učitelů rady a připomínky spíše negativně. Otázka byla otevřeného typu, kdy studenti vkládali vlastní odpovědi. Z celkových čtyřiceti šesti respondentů odpověděli čtyři respondenti (9 %), že rady nebo připomínky od fakultních učitelů berou spíše negativně. Nejčastější odpovědí, proč berou studenti tyto rady a připomínky spíše negativně bylo, že od fakultních učitelů cítí nepřátelský postoj a příliš nadřazenou komunikaci. Dále uváděli, že málokdy dostali od fakultního učitele nějakou pochvalu a také že se fakultní učitel vyjadřoval spíše k aktivitám, které

student nerealizoval než k těm, které realizoval během svého výstupu. Dokonce jeden z respondentů uvedl, že ho fakultní učitel pomlouval mezi ostatními pracovníky školy.

7.2 Dílčí výzkumné cíle

7.2.1 1. Dílčí výzkumný cíl

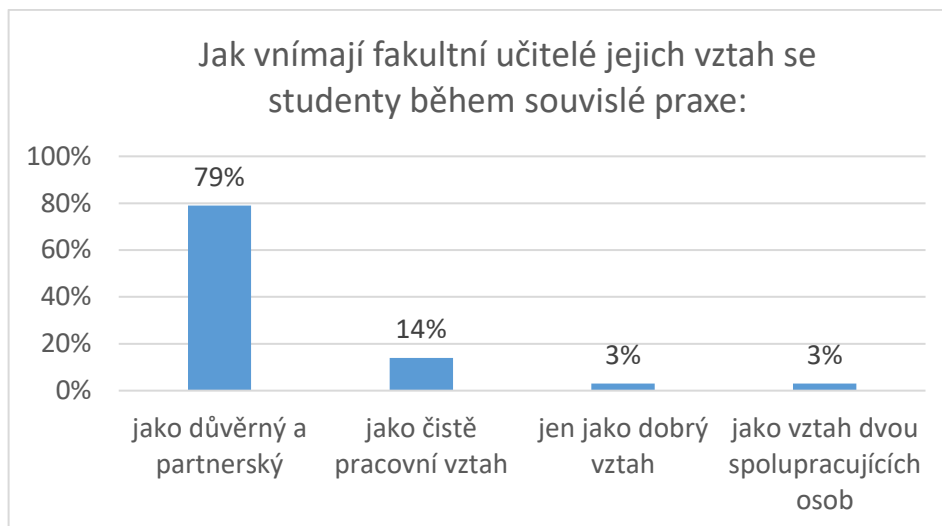
První dílčí výzkumný cíl měl zjistit, jaký mají fakultní učitel a student učitelství mezi sebou vztah během souvislé praxe v mateřské škole. Tímto cílem se zabývají otázky číslo 27, 28, 29, 30, 31 v dotazníku pro fakultní učitele a otázky číslo 6, 7, 8, 9, 10, 31 v dotazníku pro studenty učitelství.

Otázka č. 27 v dotazníku pro fakultní učitele: Vnímali/a jste Váš vztah se studentem, jako důvěrný a partnerský?

Jednalo se o uzavřenou otázku, kdy měli respondenti vybírat, ze dvou odpovědí. Dvacet tři respondentů (79 %) uvedlo, že vztah se studentem vnímali, jako důvěrný a partnerský, ale šest respondentů (21 %) uvedlo, že jejich vztah se studentem takto nevnímali. Můžeme tedy konstatovat, že většina fakultních učitelů vnímá jejich vztah se studentem, jako důvěrný a partnerský.

Otázka č. 28 v dotazníku pro fakultní učitele: Jak jste vnímali Váš vztah se studentem?

Jednalo se o otevřenou otázku, u které respondenti uváděli vlastní odpověď. Tato otázka navazovala na otázku č. 27, na tuto otázku měli odpovídat respondenti, pokud uvedli v otázce č. 27, že nevnímají jejich vztah se studentem, jako důvěrný a partnerský. Na tuto otázku tedy odpovídalo šest respondentů (21 %) z celkových 29 respondentů. Nejvíce uváděli, že jejich vztah se studentem vnímají, jako jen čistě pracovní (67 %), dále uváděli, že ho vnímají jen jako dobrý vztah (16 %) nebo jako vztah dvou spolupracujících osob (16 %).

Graf 6: Vyhodnocení otázky č. 27 a 28

Otázka č. 6 v dotazníku pro studenty učitelství: Vnímali/a jste svého fakultního učitele/mentora, jako přátelského a empatického člověka, na kterého se můžete obrátit a který Vás posouvá dále ve Vašem profesním růstu?

Tato otázka je uzavřeného typu a respondenti na ni odpovídali výběrem ze dvou odpovědí. Třicet čtyři respondentů (74 %) uvedlo, že svého fakultního učitele/mentora vnímá, jako přátelského a empatického člověka, na kterého se můžou obrátit a díky kterému se posouvají dále ve svém profesním růstu. Z celkových dvaceti devíti respondentů uvedlo dvanáct respondentů (26 %), že tak svého fakultního učitele/mentora nevnímají a raději si od něj drží odstup. Můžeme tedy konstatovat, že většina dotazovaných respondentů vnímala svého fakultního učitele/mentora, jako přátelského a empatického člověka, na kterého se mohli obrátit a který je posouval dál v jejich růstu.

Otázka č. 7 a 8 v dotazníku pro studenty učitelství: Jak studenti vnímají vztah se svým fakultním učitelem/mentorem během jejich souvislé praxe.

Otázka č. 7 byla uzavřená a respondenti měli na výběr ze dvou odpovědí. Tato otázka zjišťovala, zda studenti učitelství vnímají jejich vztah s fakultním učitelem/mentorem, jako důvěrný a partnerský. Dvacet devět respondentů (63 %) odpovědělo na tuto otázku, že vnímají jejich vztah s fakultním učitelem/mentorem jako důvěrný a partnerský a sedmnáct respondentů (37 %) uvedlo, že jejich vztah nevnímají, jako důvěrný a partnerský. Proto se otázka č. 8 zabývala tím, jak tedy vnímají studenti jejich vztah s fakultním učitelem/mentorem, když ne, jako důvěrný a partnerský. Na tuto otázku odpovídalo sedmnáct respondentů (37 %) z celkových čtyřiceti šesti respondentů. Nejvíce respondentů uvedlo, že jejich vztah s fakultním učitelem vnímají, jako odtahitý (35 %), dále respondenti

uváděli, že ho vnímají, jako pracovní a respektující vztah (23 %), nevytvořili si s fakultním učitelem žádný vztah (18 %), vnímali ho, jako nedůvěrný a neupřímný (12 %) nebo ho vnímali, jako napjatý a stresující vztah (12 %). Na základě odpovědí od respondentů můžeme konstatovat, že většina studentů má s fakultním učitelem důvěrný a partnerský vztah.

Tabulka 1: Vyhodnocení otázky č. 7 a 8

Jak studenti vnímají vztah se svým fakultním učitelem/mentorem?	
Jako důvěrný a partnerský vztah	63 %
Jako odtažitý vztah	13 %
Jako pracovní a respektující vztah	9 %
Nevytvořili si s fakultním učitelem žádný vztah	7 %
Jako nedůvěrný a neupřímný vztah	4 %
Jako napjatý a stresující vztah	4 %

Otázka č. 9 a 10 v dotazníku pro studenty učitelství: Jak komunikují studenti učitelství s fakultním učitelem/mentorem během souvislé praxe?

Otázka č. 9 byla uzavřeného typu a měla za úkol zjistit, zda studenti učitelství mluví s fakultním učitelem otevřeně a pravdivě. Respondenti měli na výběr ze tří odpovědí (ano, někdy, ne). Třicet respondentů (65 %) uvedlo, že se svým fakultním učitelem mluvilo otevřeně a pravdivě, patnáct respondentů (33 %) uvedlo, že se svým fakultním učitelem mluvili jen někdy otevřeně a pravdivě a jeden respondent (2 %) uvedl, že se svým fakultním učitelem nemluvil otevřeně a pravdivě. Z těchto odpovědí můžeme vyvodit, že většina z dotazovaných studentů mluvila se svým fakultním učitelem otevřeně a pravdivě. Otázka č. 10 zjišťovala, proč studenti nemluví se svým fakultním učitelem otevřeně a pravdivě. Na tuto otázku odpovídali respondenti, kteří odpověděli, že se svým fakultním učitelem mluví jen někdy otevřeně a pravdivě, nebo, že s ním nemluví vůbec otevřeně a pravdivě. Nejvíce respondentů (31 %) odpovědělo, že se svým fakultním učitelem/mentorem nemluví otevřeně a pravdivě, kvůli tomu, že mají strach, obavy nebo kvůli tomu, že se stydí. Čtyři respondenti (25 %) odpověděli, že je to kvůli tomu, že si nechtějí svého fakultního učitele znepřátelit a dělat si zbytečné problémy. Tři respondenti (19 %) uvedli, že si myslí, že by jim fakultní učitel/mentor neporozuměl. Jeden respondent uvedl, že fakultní učitel s ním nechtěl

komunikovat (6 %) a jeden z respondentů (6 %) uvedl, že mu některé věci nepřišly tak důležité na to, aby je sděloval fakultnímu učiteli. Z odpovědí, které uvedli respondenti jsme zjistili, že většina studentů s fakultním učitelem/mentorem komunikuje otevřeně a pravdivě, ale je zde také určité procento studentů, kteří si některé věci radši nechávají pro sebe.

Tabulka 2: Vyhodnocení otázky č. 10

Proč studenti učitelství nemluví se svým fakultním učitelem/mentorem otevřeně a pravdivě?	
Ze strachu, obav nebo stydlivosti	31 %
Nechtěl si znepřátelit fakultního učitele/mentora	25 %
Kvůli nepochopení ze strany fakultního učitele/mentora	19 %
Učitel nechtěl komunikovat	6 %
Bylo to nepříjemné nebo fakultní učitel působil nesympaticky	13 %
Některé věci studentovi nepřišly, jako důležité	6 %

Otázka č. 29 a 30 v dotazníku pro fakultní učitele: Jak komunikují fakultní učitelé se studenty učitelství během souvislé praxe?

Otázka č. 29 byla uzavřeného typu a zjišťovala, zda fakultní učitelé komunikují se studenty učitelství pravdivě a otevřeně během souvislé praxe. Všech dvacet devět respondentů na tuto otázku odpovědělo, že se studentem během souvislé praxe komunikují otevřeně a pravdivě. Otázka č. 30 měla za úkol zjistit, proč fakultní učitelé nekomunikují se studenty otevřeně a pravdivě. Protože všichni respondenti uvedli, že komunikují se studenty otevřeně a pravdivě, tak k této otázce nebyly zaznamenány odpovědi. Můžeme tedy konstatovat, že podle dotazovaných respondentů komunikují všichni fakultní učitelé se studenty učitelství otevřeně a pravdivě.

Otázka č. 31 v dotazníku pro fakultní učitele: Co považujete ve vztahu fakultního učitele/mentora se studentem za nejdůležitější?

Jednalo se o pořadovou škálu, kdy měli respondenti seřadit odpovědi, podle toho, co jim přijde za nejdůležitější ve vztahu mezi fakultním učitelem a studentem. Respondenti uvedli, že jako nejdůležitější ve vztahu fakultního učitele a studenta je vzájemná důvěra, následně uvedli, že je to partnerství a vzájemný respekt, za třetí uvedli, že je to odbornost fakultního učitele, za čtvrté je to otevřená komunikace a jako poslední uvedli, že je to emocionální podpora a motivace. Podle fakultních učitelů/mentorů je tedy ve vztahu fakultního učitele a studenta nejdůležitější vzájemná důvěra.

Otázka č. 31 v dotazníku pro studenty učitelství: Co považujete ve vztahu fakultního učitele/mentora se studentem za nejdůležitější?

Jednalo se také o pořadovou škálu, kdy měli respondenti seřadit odpovědi od toho, co jim přijde, jako nejdůležitější ve vztahu fakultního učitele a studenta k méně důležitému. Respondenti uváděli, že je pro ně nejdůležitější vzájemná důvěra, jako druhé uvedli, že je to partnerství a vzájemný respekt, třetí dali otevřenou komunikaci, jako čtvrté uvedli odbornost fakultního učitele a jako poslední uvedli emocionální podporu a motivaci. Z těchto odpovědí můžeme vyvodit, že pro studenty učitelství je ve vztahu mezi fakultním učitelem a studentem také nejdůležitější vzájemná důvěra. Můžeme také konstatovat, že se v odpovědích fakultní učitelé i studenti shodovali, odlišnost se objevila jen u otevřené komunikace, kterou studenti zařadili před odbornost fakultního učitele.

7.2.2 2. Dílčí výzkumný cíl

Druhý dílčí výzkumný cíl měl zjistit, jakým způsobem fakultní učitel a student spolu spolupracují během souvislé praxe v mateřské škole. Tímto dílčím výzkumným cílem se zabývají otázky č. 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 22 v dotazníku pro fakultní učitele a otázky č. 4, 5, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 25, 26 v dotazníku pro studenty učitelství.

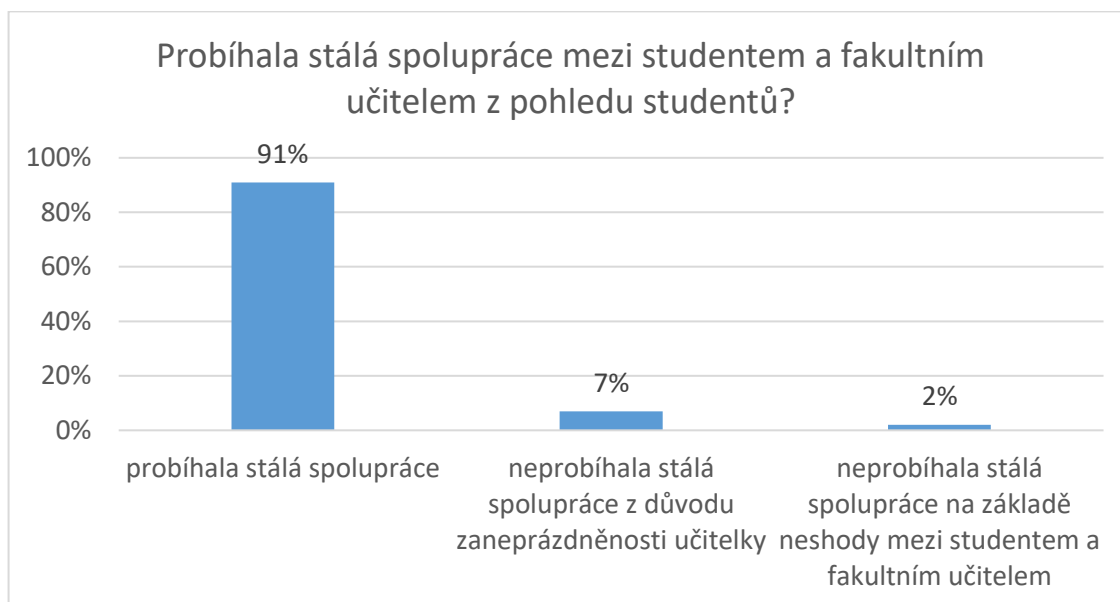
Otázka č. 6 a 7 v dotazníku pro fakultní učitele: Probíhala mezi fakultním učitelem a studentem stálá spolupráce během souvislé praxe?

Otázka č. 6 byla uzavřeného typu, kdy si respondenti vybírali ze dvou odpovědí. Tato otázka měla za cíl zjistit, zda probíhá během souvislé praxe mezi fakultním učitelem a studentem stálá spolupráce. Na tuto otázku odpovědělo všech dvacet devět respondentů, že mezi nimi probíhá stálá spolupráce. Otázka č. 7 měla za cíl zjistit, proč mezi fakultním učitelem a studentem neprobíhá stálá spolupráce během souvislé praxe. Na tuto otázku nebyly zaznamenány žádné odpovědi, protože všichni respondenti uvedli, že mezi nimi probíhá

stálá spolupráce. Můžeme tedy konstatovat, že podle fakultních učitelů během celé souvislé praxe vedli stálou spoluprací se studenty učitelství.

Otázka č. 4 a 5 v dotazníku pro studenty: Probíhala stálá spolupráce během souvislé praxe mezi fakultním učitelem a studentem?

Otázka č. 4 byla uzavřeného typu a studenti měli na výběr ze dvou odpovědí. Čtyřicet dva respondentů (91 %) uvedlo, že mezi nimi a fakultním učitelem probíhala stálá spolupráce během souvislé praxe a čtyři respondenti (9 %) uvedli, že mezi nimi neprobíhala stálá spolupráce během souvislé praxe. Otázka č. 5 zjišťovala, proč mezi fakultním učitelem a studentem neprobíhala stálá spolupráce, u této otázky uváděli respondenti vlastní odpovědi. Tři respondenti (7 %) uvedli, že příčinou byl nezáměr ze strany učitelky, kdy se zajímala jen o svou práci. Jeden respondent (2 %) uvedl, že podle něj v něm učitelka viděla konkurenci, a proto mu znepríjemňovala celou souvislou praxi, kdy mezi nimi také vznikaly například hádky před dětmi a podobně. Z výsledků vyplývá, že podle studentů převážně probíhá mezi nimi a fakultním učitelem stálá spolupráce během souvislé praxe, ale naskytly se zde také problémy v rámci, kterých neprobíhala mezi některými studenty a fakultními učiteli stálá spolupráce během souvislé praxe.

Graf 7: Vyhodnocení otázky č. 4 a 5

Otázka č. 13 v dotazníku pro studenty učitelství: Poskytl Vám fakultní učitel/mentor dokumenty školy potřebné k výkonu Vaší souvislé praxe?

Tato otázka byla uzavřená a byla určena pro studenty učitelství. Respondenti měli na výběr ze dvou odpovědí. Čtyřicet tři respondentů (94 %) uvedlo, že jim jejich fakultní učitel

poskytl dokumenty školy potřebné pro jejich výkon souvislé praxe a tři respondenti (6 %) uvedli, že jim jejich fakultní učitel neposkytl tyto dokumenty potřebné k výkonu jejich souvislé praxe. Většině studentů tedy byly poskytnuty dokumenty školy.

Otázka č. 12 a 13 v dotazníku pro fakultní učitele: Poskytujete studentům během jejich souvislé praxe dokumenty školy?

Otázka č. 12 byla uzavřeného typu a zjišťovala, zda fakultní učitelé poskytují studentům dokumenty školy během souvislé praxe. Všichni z dotazovaných respondentů, tedy dvacet devět respondentů uvedlo, že studentům tyto dokumenty poskytují. Otázka č. 13 měla zjistit, proč fakultní učitelé neposkytují tyto dokumenty studentům během jejich souvislé praxe, jelikož všichni respondenti uvedli, že tyto dokumenty studentům poskytují, tak nebyly k této otázce zaznamenány žádné odpovědi. Můžeme tedy konstatovat, že fakultní učitelé poskytují dokumenty školy studentům během souvislé praxe.

Otázka č. 14 a 15 určená pro fakultní učitele: Konzultujete se studenty jejich přípravu před jejich výstupem?

Otázka č. 14 zjišťovala, zda fakultní učitelé poskytují studentům konzultace před výstupem studentů ohledně příprav, které si studenti vypracovali. Jednalo se o uzavřenou otázku, kdy měli fakultní učitelé na výběr z několika odpovědí (ano, vždy, někdy, ne). Sedmáct respondentů (59 %) uvedlo, že studentům poskytuje konzultaci ohledně jejich přípravy před výstupem. Pět respondentů (17 %) uvedlo, že tuto konzultaci poskytuje studentům vždy. Pět respondentů (17 %) uvedlo, že ji studentům poskytuje někdy a dva respondenti (7 %) uvedli, že ji studentům neposkytují. Otázka č. 15 měla za cíl zjistit, proč tuto konzultaci fakultní učitelé studentům neposkytují. Čtyři respondenti (57 %) uvedli, že konzultaci poskytují, jen když si to přeje student, dále respondenti uváděli, že je neposkytují, kvůli zkušenosti z následného výstupu (14 %), kvůli tomu, že studentky nemají zájem tuto přípravu konzultovat (14 %) anebo jeden z respondentů uvedl, že ji neposkytuje kvůli tomu, že podle fakulty, na kterou studentky dochází nemají fakultní učitelé zasahovat do práce studentů (14 %).

Otázka č. 14 a 15 určená pro studenty učitelství: Konzultoval s Vámi fakultní učitel před výstupem Vaši přípravu?

Otázka č. 14 zjišťuje, zda je studentům poskytována konzultace ohledně jejich přípravy od jejich fakultních učitelů před jejich výstupy. Jedná se o uzavřený typ otázky, kdy studenti měli na výběr z několika odpovědí (ano, vždy, někdy, ne). Dvacet sedm respondentů (59 %)

uvedlo, že jim fakultní učitel poskytoval tuto konzultaci ohledně jejich přípravy před výstupem. Jeden respondent (2 %) uvedl, že mu fakultní učitel poskytoval tuto konzultaci vždy, dvanáct respondentů (26 %) uvedlo, že jim konzultaci ohledně přípravy poskytoval fakultní učitel někdy a šest respondentů (13 %) uvedlo, že jim fakultní učitel neposkytoval tuto konzultaci vůbec. Otázka č. 15 měla za cíl zjistit, proč si studenti myslí, že jim fakultní učitel neposkytoval tuto konzultaci. Šest respondentů (33 %) uvedlo, že na konzultaci nebyl čas nebo, že proběhla po výstupu, čtyři respondenti (22 %) uvedli, že to bylo na nich, jestli chtějí konzultovat nebo ne, tři respondenti (17 %) uvedli, že fakultní učitel neměl zájem to s nimi konzultovat, dva respondenti (11 %) uvedli, že nevěděli, proč tato konzultace neprobíhala. Další dva respondenti (11 %) uvedli, že je fakultní učitel poslal konzultovat tuto přípravu za jinými učiteli a jeden respondent (6 %) uvedl, že to jeho fakultní učitel neměl dovolené s ním konzultovat.

Tabulka 3: Vyhodnocení otázky č. 15

Proč si studenti myslí, že jim nebyla poskytnuta konzultace ohledně jejich přípravy před realizací jejich výstupu:	
Na konzultaci nebyl čas nebo proběhla až po výstupu	33 %
Měli na výběr, zda to chtějí konzultovat nebo ne	22 %
Fakultní učitel neměl zájem to konzultovat	17 %
Neví důvod, proč konzultace neprobíhala	11 %
Fakultní učitel je to poslal konzultovat s jinými učiteli	11 %
Fakultní učitel to neměl dovolené konzultovat	6 %

Otázka č. 16, 17 a 18 určená pro studenty učitelství: Byly konzultace pro studenty přínosné?

Otázka č. 16 zjišťuje od studentů, zda byly pro ně konzultace s fakultním učitelem přínosné. Jedná se o uzavřenou otázku, kdy si respondenti vybírali ze dvou odpovědí. Dvacet osm respondentů (97 %) odpovědělo, že pro ně konzultace s fakultním učitelem byly přínosné a

jeden respondent (3 %) odpověděl, že pro něj nebyly konzultace s fakultním učitelem přínosné. Otázka č. 17 zjišťovala, v čem byly tyto konzultace pro studenty přínosné. Třináct respondentů (47 %) uvedlo, že získali nové nápady na aktivity, hry a rady do budoucna, jedenáct respondentů (39 %) uvedlo, že získali užitečné rady ohledně toho, jak provést aktivitu lépe a zábavněji. Dva respondenti (7 %) uvedli, že získali dobré rady v rámci jejich přípravy a přehled o tom, co děti zvládnou. A také dva respondenti (7 %) uvedli, že fakultní učitel byl pro ně dobrým vzorem a získali tak motivaci.

Tabulka 4: Vyhodnocení otázky č. 17

Čím byly pro studenty konzultace přínosné:	
Získáním nových nápadů a na aktivity, hry a získání rad do budoucna	47 %
Získání užitečných rad ohledně toho, jak provést aktivitu lépe a zábavněji	39 %
Získání dobrých rad v rámci jejich přípravy a získání přehledu o tom, co děti zvládnou	7 %
Fakultní učitel byl dobrým vzorem a získali díky němu motivaci	7 %

Otázka č. 18 zjišťovala, proč byly pro studenty konzultace s fakultním učitelem nepřínosné. Jednalo se o otevřený typ otázky. Na tuto otázku odpověděl jeden respondent, který uvedl, že se v konzultacích s fakultním učitelem opakovalo pořád to samé a nic nového mu tyto konzultace nepřinesly. Na základě těchto odpovědí na tyto otázky můžeme konstatovat to, že jsou pro studenty konzultace s fakultními učiteli přínosné a díky těmto konzultacím mohou získat studenti řadu benefitů, jako jsou například nové nápady na aktivity, konstruktivní kritiku a podobně.

Otázka č. 19 a 20 určená pro studenty učitelství: Dostávají studenti od fakultních učitelů zpětnou vazbu?

Otázka č. 19 je uzavřenou otázkou, kdy si respondenti mohli vybrat z několika odpovědí (ano, ne, někdy, vždy). Otázka má za cíl zjistit, zda studenti dostávají od fakultních učitelů zpětnou vazbu. Třicet respondentů (65 %) odpovědělo, že dostalo od fakultního učitele

zpětnou vazbu, dva respondenti (4 %) uvedli, že ji dostali vždy. Devět respondentů (20 %) uvedlo, že zpětnou vazbu dostali někdy a pět respondentů (11 %) uvedlo, že zpětnou vazbu nedostávali. Otázka č. 20 zjišťuje důvod, proč si studenti myslí, že jim fakulní učitel zpětnou vazbu neposkytoval. Na tuto otázku odpovědělo vlastními odpověďmi pět respondentů. Jeden z respondentů uvedl, že si myslí, že v něm viděla fakulní učitelka konkurenci, další z respondentů uvedl, že fakulní učitelka neměla čas, u mnoha výstupů nebyla, ale v hodnocení pak uvedla, že zpětnou vazbu poskytovala vždy. Třetí z respondentů uvedl, že fakulní učitel mu poskytl zpětnou vazbu až na konci celé souvislé praxe. Čtvrtý respondent uvedl, že si fakulní učitel myslel, že mu nemá poskytovat zpětnou vazbu a pátý respondent uvedl, že se fakulní učitel věnoval své práci, u většiny studentových výstupů nebyl a zpětnou vazbu mu poskytl dvakrát za celou souvislou praxi. Na základě těchto zjištění můžeme konstatovat, že většina studentů dostávala zpětnou vazbu, ale objevily se zde i odpovědi, které poukazují na určitý problém ve spolupráci mezi fakulním učitelem a studentem.

Otázka č. 16 a 17 určená pro fakulní učitele: Poskytují fakulní učitelé studentům zpětnou vazbu?

Otázka č. 16 zjišťovala, zda fakulní učitelé poskytují studentům zpětnou vazbu po každém jejich výstupu, jednalo se o uzavřenou otázku s dvěma možnými odpověďmi. Všichni z dvaceti devíti respondentů odpověděli, že studentům poskytují vždy zpětnou vazbu po jejich výstupu. U otázky č. 17 nebyly zaznamenány odpovědi, protože se tato otázka zabývala tím, proč fakulní učitelé neposkytují zpětnou vazbu studentům vždy po jejich výstupu.

Otázka č. 21 určená pro fakulní učitele: Pomáháte studentům během jejich souvislé praxe?

Jedná se o uzavřený typ otázky, která je zaměřena na fakulní učitele a zjišťuje, zda fakulní učitelé pomáhají studentům během jejich souvislé praxe. Dvacet respondentů (69 %) na tuto otázku odpovědělo, že studentům během jejich praxe pomáhá a devět respondentů (31 %) naopak uvedlo, že studentům během jejich praxe nepomáhá. Většina fakulních učitelů tedy poskytuje studentům pomoc během jejich souvislé praxe.

Otázka č. 24 a 25 určená pro studenty učitelství: Pomáhá Vám fakulní učitel během souvislé praxe?

Otázka č. 24 je uzavřeného typu a zaměřuje se na to, jestli studentům fakulní učitel nějak pomáhal během jejich souvislé praxe. Třicet šest respondentů (78 %) uvedlo, že jim fakulní učitel pomáhal během jejich souvislé praxe a deset respondentů (22 %) uvedlo, že jim fakulní učitel nepomáhal během souvislé praxe. V otázce č. 25 měli respondenti uvést vlastní odpovědi ohledně toho, jak jim fakulní učitel během souvislé praxe pomáhal. Šestnáct respondentů (44 %) uvedlo, že jim fakulní učitel poskytoval zpětnou vazbu, konzultace nebo pomoc s přípravou. Osm respondentů (22 %) uvedlo, že jim fakulní učitel poskytl rady ohledně toho, jak by mohli udělat výstup lépe. Sedm respondentů (20 %) uvedlo, že jim fakulní učitel poskytl pomoc během toho, co realizovali svůj výstup, například tím, že jim pomohl ztišit děti. A pět respondentů (14 %) uvedlo, že jim fakulní učitel poskytl pomůcky potřebné k realizaci jejich výstupu, například papíry a barvy. Můžeme konstatovat, že většině studentů je poskytnuta pomoc od fakulního učitele během souvislé praxe.

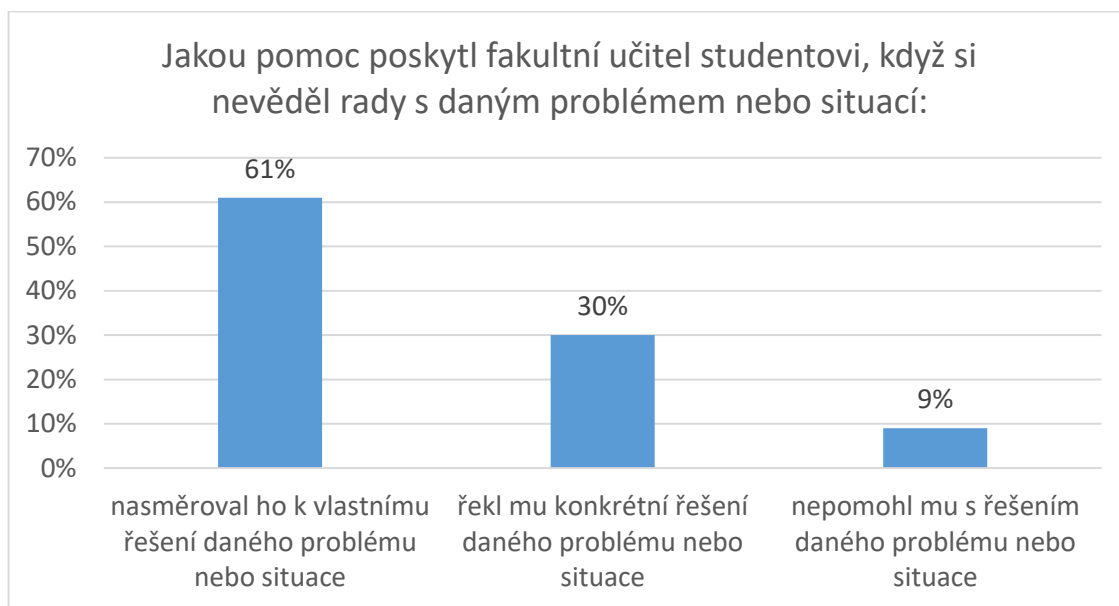
Tabulka 5: Vyhodnocení otázky č. 25

Jak pomáhal fakulní učitel studentům během jejich souvislé praxe:	
Poskytnutí zpětné vazby, konzultace, pomoc s přípravou	44 %
Poskytnutí rad ohledně toho, jak realizovat výstup lépe	22 %
Poskytnutí pomoci během realizace výstupu studenta (ztišení dětí)	20 %
Poskytnutí pomůcek potřebných k realizaci výstupu	14 %

Otázka č. 26 určená pro studenty učitelství: Pokud jste měl/a nějaký problém během souvislé praxe nebo jste si nevěděl/a rady a požádal/a jste o radu fakulního učitele/mentora, jakou radu Vám poskytl?

Tato otázka je uzavřeného typu, kdy respondenti měli zvolit jednu z daných odpovědí. Nejvíce respondentů, a to dvacet osm respondentů (61 %) z celkových čtyřiceti šesti uvedlo, že když potřebovali pomoci, tak je fakulní učitel nasměroval tak, aby se pokusili vyřešit daný problém sami. Čtrnáct respondentů (30 %) uvedlo, že jim fakulní učitel řekl konkrétní

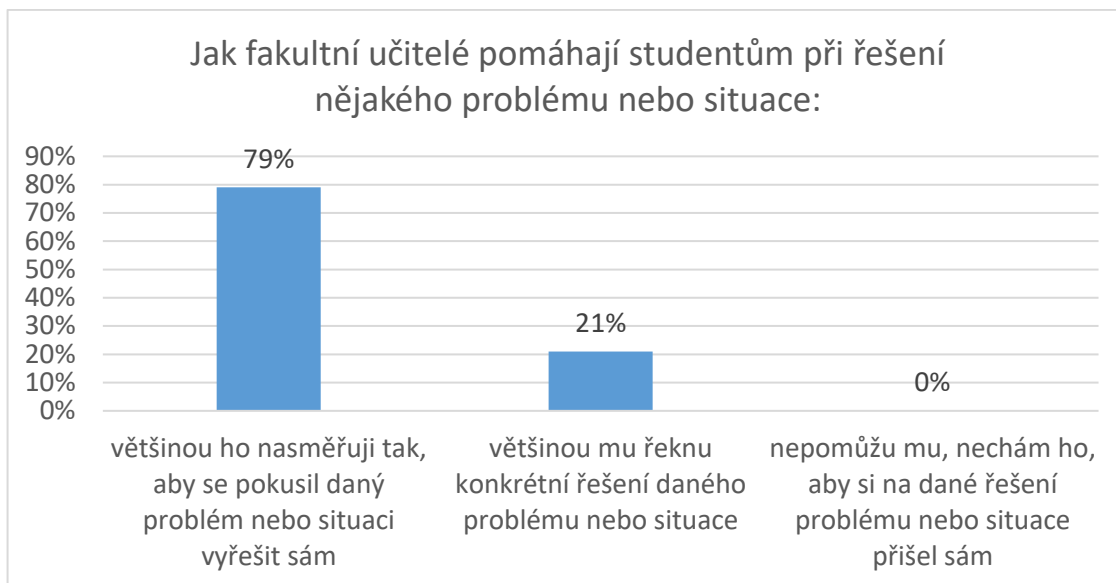
řešení problému nebo situace a čtyři respondenti (9 %) uvedli, že jim fakultní učitel nepomohl s řešením daného problému nebo situace.

Graf 8: Vyhodnocení otázky č. 26

Otázka č. 22 určená pro fakultní učitele: Jak pomůžete studentovi, když má nějaký problém nebo si neví s něčím rady?

Tato otázka je uzavřeného typu, kdy si mají respondenti vybrat jednu z několika možných odpovědí. Jejím cílem bylo zjistit, jak fakultní učitel pomáhá studentům, když mají nějaký problém nebo si neví rady v nějaké situaci. Dvacet tři respondentů (79 %) uvedlo, že většinou studenta nasměrují tak, aby se pokusil daný problém vyřešit sám a šest respondentů (21 %) uvedlo, že studentovi většinou řeknou konkrétní řešení daného problému nebo situace.

Graf 9: Vyhodnocení otázky č. 22

7.2.3 3. Dílčí výzkumný cíl

Třetí dílčí výzkumný cíl měl zjistit názory fakulních učitelů a studentů na problémy spolupráce mezi fakulním učitelem a studentem během souvislé praxe v mateřské škole. Tímto dílčím výzkumným cílem se zabývaly otázky č. 23, 24, 25, 26 v dotazníku pro fakulní učitele a otázky č. 27, 28, 29 a 30 v dotazníku pro studenty učitelství.

Otázka č. 23 určená pro fakulní učitele: Nastaly nějaké problémy mezi Vámi a studentem ohledně Vaší spolupráce během souvislé praxe?

Jednalo se o uzavřený typ otázky, kdy měli respondenti na výběr ze dvou odpovědí. Dvacet sedm respondentů (93 %) uvedlo, že mezi nimi a studentem nenastal žádný problém ohledně spolupráce během souvislé praxe, dva respondenti (7 %) uvedli, že mezi nimi a studentem nastal problém ohledně spolupráce během souvislé praxe. Můžeme tedy konstatovat, že podle většiny fakulních učitelů nenastal žádný problém během jejich spolupráce se studenty, v rámci souvislé praxe.

Otázka č. 24 určená pro fakulní učitele: Jaké problémy nastaly mezi Vámi a studentem během Vaší spolupráce v rámci souvislé praxe?

Jednalo se o otázku otevřeného typu, kdy respondenti uváděli vlastní odpovědi. Na tuto otázku odpovídali dva respondenti. Jeden z respondentů uvedl, že studentky nepřišly na praxi a ani se neomluvily, anebo přišla jen jedna, která neměla za tu druhou nachystanou přípravu na výstup. Druhý respondent uvedl, že se to stává výjimečně, ale někdy studentky

nejsou připraveny na jejich výstup nebo, že nejsou z jejich školy dostatečně informované o průběhu souvislé praxe.

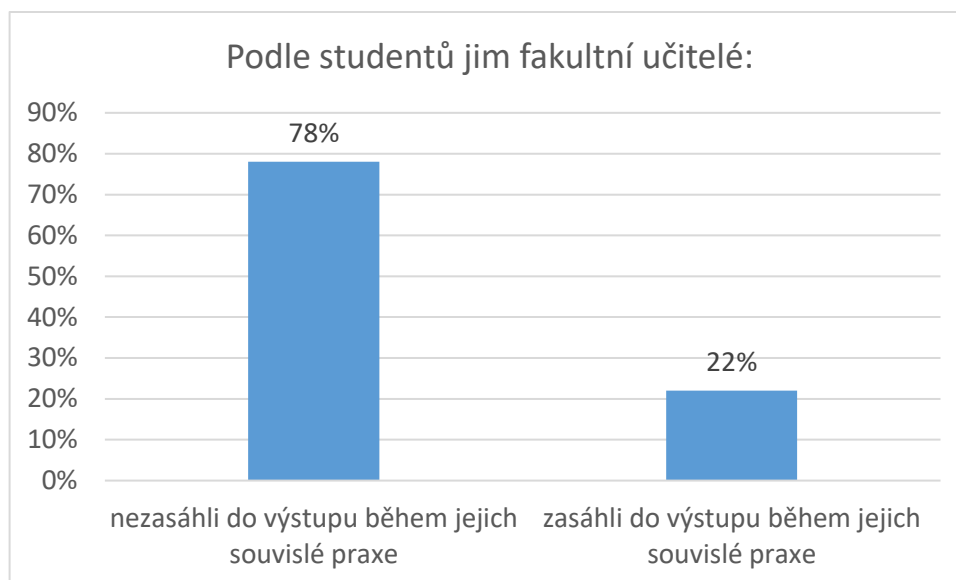
Otázka č. 27 a 28 určená pro studenty učitelství: Nastaly nějaké problémy mezi Vámi a fakultním učitelem ohledně Vaší spolupráce během souvislé praxe? Jaké problémy nastaly?

Otázka č. 27 je uzavřenou otázkou, která zjišťuje, zda studenti zaznamenali nějaký problém v rámci jejich spolupráce s fakultním učitelem během jejich souvislé praxe. Třicet pět respondentů (76 %) uvedlo, že mezi nimi a fakultním učitelem nenastaly žádné problémy v rámci spolupráce během souvislé praxe a jedenáct respondentů (24 %) uvedlo, že mezi nimi a fakultním učitelem nastaly nějaké problémy v rámci spolupráce. Otázka č. 28 zjišťovala, jaké problémy mezi studentem a fakultním učitelem nastaly během jejich spolupráce z pohledu studentů. Čtyři respondenti (37 %) uvedli, že šlo o chybu v komunikaci (šlo o počáteční nepochopení se s fakultním učitelem; fakultní učitel nemluvil se studentem na rovinu, proto si student musel někdy vydedukovat, co po něm fakultní učitel vlastně chce). Tři respondenti (27 %) uvedli, že se jednalo o neochotu ze strany fakultního učitele a neposkytnutí zpětné vazby (fakultní učitel nechtěl studentovi poskytnout písemnou zpětnou vazbu, která byla potřebná pro jeho vysokou školu; nebyl ochotný vyhovět studentovi, když student onemocněl). Další tři respondenti (27 %) uvedli, že během souvislé praxe panovala špatná atmosféra (nepřátelský postoj ze strany fakultního učitele; student se na praxi vnímal, jako přítěž, nesouhlasil s rázným přístupem fakultního učitele k dětem; student nevnímal fakultního učitele, jako člověka, který by byl pro něj oporou a poradil mu). Jeden z respondentů (9 %) uvedl, že chyběla spolupráce, kdy nejdříve spolu s fakultním učitelem nespolupracovali a potom už o spolupráci ani student nestál.

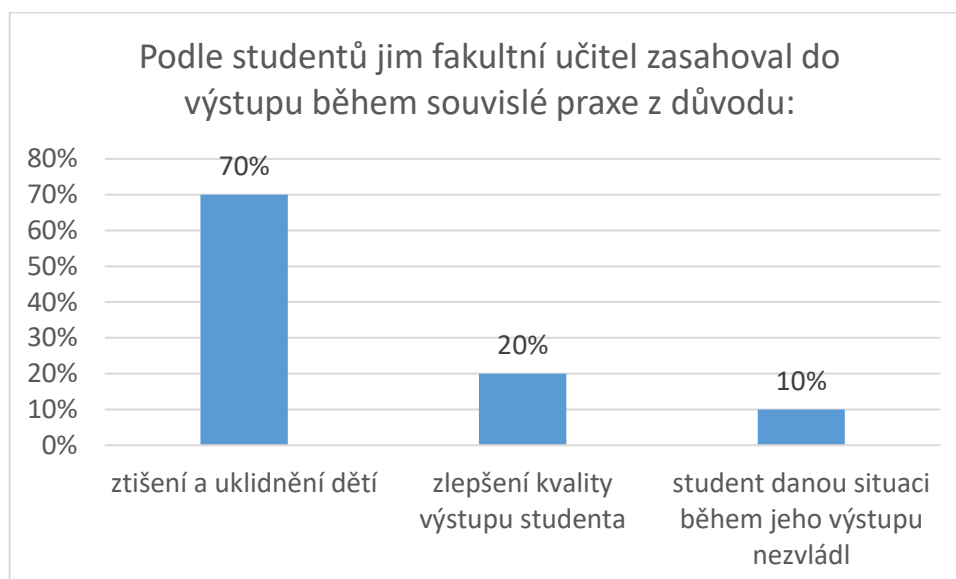
Otázka č. 29 a 30 určená pro studenty učitelství: Zasahoval Vám fakultní učitel do Vašeho výstupu během souvislé praxe? Jak Vám zasahoval fakultní učitel do výstupu?

Otázka č. 29 byla otázkou uzavřenou a měla za cíl od studentů zjistit, zda jim fakultní učitel zasahoval do jejich výstupu během souvislé praxe. Třicet šest (78 %) z dotazovaných respondentů uvedlo, že jim fakultní učitel nezasahoval do jejich výstupu během souvislé praxe a jen deset respondentů (22 %) uvedlo, že jim fakultní učitel do jejich výstupu zasahoval. Otázka č. 30 zjišťovala, jak konkrétně jim fakultní učitel do výstupu zasahoval. Jednalo se o otevřenou otázku, kde respondenti vkládali vlastní odpovědi. Sedm respondentů (70 %) uvedlo, že jim fakultní učitel pomohl, když bylo potřeba usměrnit děti (byly moc hluché, nevěnovaly studentovi pozornost). Dva respondenti (20 %) uvedli, že jim fakultní

učitel do výstupu zasáhl z důvodu toho, aby se zlepšila kvalita výstupu studenta (fakultní učitel studentovi doporučil, aby zahrál na klavír). A jeden (10 %) z respondentů uvedl, že to bylo kvůli tomu, že situaci během výstupu nezvládl. Můžeme tedy konstatovat, že studentům nejvíce fakultní učitelé zasahovali do jejich výstupu v situacích, kdy bylo potřeba ztišit nebo zklidnit děti.

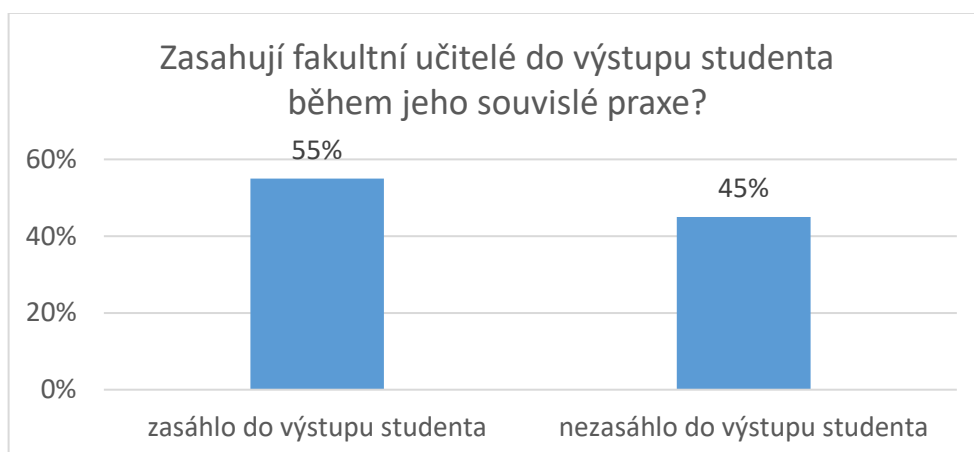
Graf 10: Vyhodnocení otázky č. 29

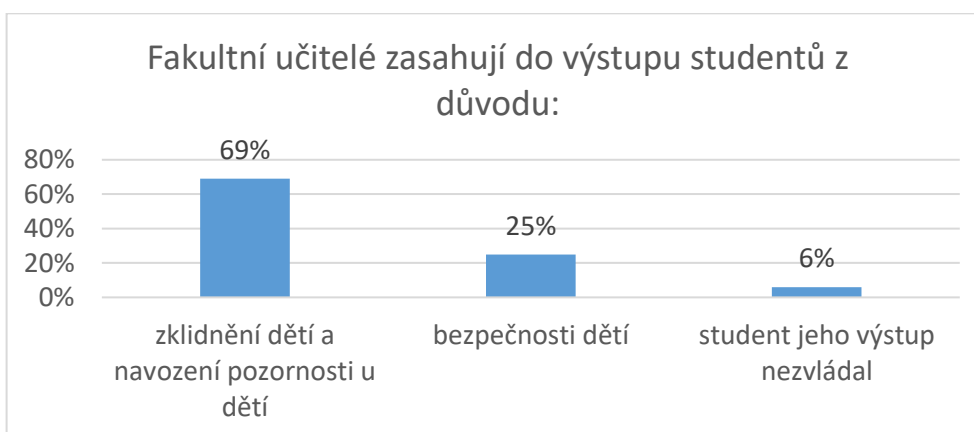
Graf 11: Vyhodnocení otázky č. 30

Otázka č. 25 a 26 určená fakultním učitelům: Zasáhli jste do výstupu studenta během jeho souvislé praxe? Z jakého důvodu jste zasáhli do výstupu studenta během jeho souvislé praxe?

Otázka č. 25 je uzavřenou otázkou a měla za cíl zjistit, zda fakulní učitelé zasahují studentům do jejich výstupu během souvislé praxe. Šestnáct respondentů (55 %) uvedlo, že studentům zasáhlo do jejich výstupu během jejich souvislé praxe a třináct respondentů (45 %) uvedlo, že studentům do jejich výstupu během souvislé praxe nezasáhlo. Na základě těchto dat můžeme konstatovat, že více jak půlka (55 %) fakulních učitelů někdy zasáhla studentovi do výstupu během souvislé praxe. Otázka č. 26 je otevřenou otázkou, na kterou respondenti odpovídali vlastními odpověďmi. Nejvíce respondentů, a to jedenáct (69 %) z celkových šestnácti uvádělo, že to bylo kvůli zklidnění dětí a úpadku pozornosti dětí. Dále čtyři respondenti (25 %) uvedli, že důvodem byla bezpečnost dětí, kdy jim některé aktivity nebo činnosti přišly pro děti nebezpečné. A jeden respondent (6 %) uvedl, že důvodem zásahu bylo to, že student výstup nezvládal a děti nerespektovaly pravidla třídy, které měly předtím zavedené. Můžeme konstatovat, že nejvíce fakulní učitelé zasahovali do výstupu studentů kvůli tomu, aby zklidnili děti, navodili jejich pozornost směřující ke studentovi a zajistili bezpečnost dětí.

Graf 12: Vyhodnocení otázky č. 25

Graf 13: Vyhodnocení otázky č. 26

8 INTERPRETACE DAT VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Tato bakalářská práce se zabývá spoluprací fakultních učitelů a studentů během souvislé praxe v mateřské škole, proto jsme na základě tohoto výzkumu použili dotazníkové šetření. V této kapitole shrneme výsledky tohoto dotazníkového šetření.

Dotazníkového šetření se celkem zúčastnilo 118 respondentů, z toho 60 respondentů se zúčastnilo dotazníku určeného pro fakultní učitele z mateřských škol a 58 respondentů se zúčastnilo dotazníku určeného pro studenty učitelství oboru Učitelství pro mateřské školy, kteří zároveň absolvovali souvislou pedagogickou praxi. Respondenty z obou dotazníků tvořily jen ženy. Nejvíce studentů bylo zastoupeno ve věku 22 let a nejvíce fakultních učitelů bylo zastoupeno ve věku v rozmezí od 33 do 43 let. Dotazník určený pro fakultní učitele vyplnili respondenti ze Zlínského kraje, Jihomoravského kraje, Olomouckého kraje, Moravskoslezského kraje, z čehož nejvíce respondentů bylo ze Zlínského kraje. Dotazník určený pro studenty vyplnili respondenti ze Zlínského kraje, Olomouckého kraje, Jihomoravského kraje a Pardubického kraje, kdy nejvíce respondentů bylo také ze Zlínského kraje. Proto jsem se v celém výzkumu zaměřila na respondenty jen ze Zlínského kraje. Nejvíce bylo také zastoupeno fakultních učitelů s délkou pedagogické praxe od 2 do 10 let.

Na základě výsledků z dílčích výzkumných otázek můžeme následně odpovědět na hlavní výzkumnou otázku. **První dílčí výzkumná otázka** se zabývala tím, jaký mají fakultní učitel a student mezi sebou vztah během souvislé praxe. Ze zodpovězených odpovědí z dotazníků určených pro fakultní učitele můžeme konstatovat, že nejvíce mají fakultní učitelé se studenty důvěrný a partnerský vztah (79 %), tady se ztotožňují s tvrzením od Clutterbucka (2004) a Jonsona (2008), kteří uvádějí, že v rámci spolupráce fakultního učitele a studenta je důležité, aby byl jejich vztah důvěrný a partnerský. Dále se jedná o pouze pracovní vztah (14 %), o pouze dobrý vztah (3 %), anebo o jen o vztah dvou spolupracujících osob (3 %). Se studenty komunikují otevřeně a pravdivě, což je podle Petrášové et al. velice prospěšné, protože díky tomu můžou společně dosáhnout efektivního a fungujícího partnerství. Ve vztahu se studentem je pro ně nejdůležitější vzájemná důvěra, následuje partnerství a vzájemný respekt, dále je to odbornost fakultního učitele, otevřená komunikace a jako poslední uvedli, že je to emocionální podpora a motivace. Na základě odpovědí z dotazníků určených pro studenty můžeme konstatovat, že většina studentů (74 %) vnímala svého fakultního učitele, jako přátelského a empatického člověka, na kterého se mohli obrátit, ale našli se zde i studenti, kteří si od fakultního učitele drželi raději odstup a měli pocit, že se na něj nemůžou obrátit. Nejvíce uváděli, že jejich vztah s fakultním učitelem během souvislé

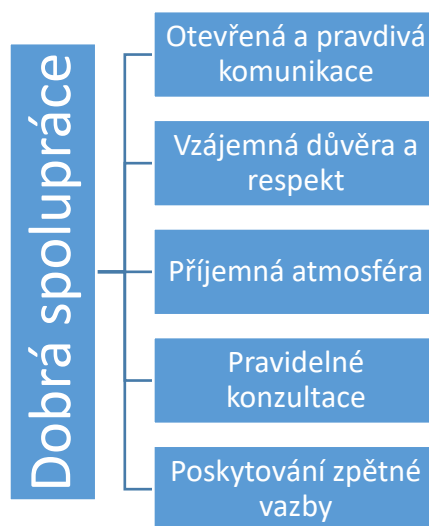
praxe vnímali, jako partnerský a důvěrný (63 %), ale někteří uváděli, že vztah vnímali, jen jako pracovní nebo respektující se vztah (9 %), také uváděli, že si s fakultním učitelem nevytvořili žádný vztah (7 %). Dále uváděli, že tento vztah byl pro ně nedůvěrný a nepříjemný (4 %) nebo že byl pro ně napjatý a stresující (4 %). S fakultním učitelem komunikovali převážně otevřeně a pravdivě (65 %), někteří však nebyli k fakultnímu učiteli upřímní a hlavním důvodem bylo to, že měli z fakultního učitele strach, nebo se styděli. Ve vztahu uváděli, že berou za nejdůležitější vzájemnou důvěru, dále partnerství a vzájemný respekt, otevřenou komunikaci, odbornost fakultního učitele a jako poslední uvedli emocionální podporu a motivaci. **Druhá dílčí výzkumná otázka** se zabývala způsobem spolupráce fakultního učitele a studenta během souvislé praxe v mateřské škole. Ze získaných dat z dotazníků určených pro fakultní učitele můžeme konstatovat, že podle fakultních učitelů probíhala mezi nimi a studentem stálá spolupráce. Všichni respondenti uvedli, že v rámci spolupráce studentům poskytují dokumenty školy potřebné k výkonu jejich souvislé praxe. Většina fakultních učitelů také poskytuje studentům konzultace (76 %), někteří je neposkytují z důvodu, že to nechávají na studentech, zda chtějí konzultovat, že si to studenti nepřejí. Jeden fakultní učitel uvedl, že si myslel, že nemůže poskytovat studentovi konzultace, protože si to nepřeje studentova fakulta. Fakultní učitelé dále poskytují studentům zpětnou vazbu po jejich výstupech v rámci souvislé praxe. 69 % fakultních učitelů uvedlo, že studentům během jejich praxe pomáhá, například s chystáním pomůcek k realizaci studentova výstupu, nebo během studentova výstupu, kdy mu pomáhá ztišit děti. Pokud studenti potřebují od fakultních učitelů pomoc s řešením nějaké situace nebo problému, tak se je fakultní učitelé pokouší nasměrovat tak, aby se studenti pokusili vyřešit daný problém nebo situaci sami (79 %). Někteří fakultní učitelé říkají studentovi konkrétní řešení situace (21 %). Z dat získaných z dotazníků pro studenty vyplývá, že podle studentů většinou probíhala stálá spolupráce s fakultním učitelem (91 %), jen čtyři respondenti (9 %) uvedli, že neprobíhala stálá spolupráce, a to z důvodu zaneprázdněnosti fakultního učitele, anebo na základě neshody mezi fakultním učitelem a studentem. Většině studentů (94 %) byly poskytnuty také dokumenty školy v rámci jejich spolupráce s fakultním učitelem. Možnost konzultovat s fakultním učitelem mělo jen (61 %) studentů a zbytek uvádělo, že nemělo možnost konzultace, z důvodu nedostatku času, fakultní učitel neměl zájem poskytnout konzultaci, studenti si mohli konzultaci vyžádat, když chtěli, fakultní učitel poslal studenty na konzultaci k jiným učitelům, fakultní učitel to neměl dovolené, anebo studenti nevěděli, proč se konzultace nekonaly. Z výsledků také vyplývá, že většina studentů je za každou konzultaci s fakultním učitelem ráda, jelikož jsou pro ně velice

přínosné, studenti také oceňují konstruktivní kritiku a zpětnou vazbu na jejich vykonaný výstup. Proto je velká škoda, když se studentům těchto možností nedostává. Většinu studentů (78 %) se také dostává pomoci od fakultního učitele například s chystáním pomůcek, nebo také studenti zmiňovali, že jim pomáhá, když dostávají od fakultního učitele právě možnost konzultace, anebo zpětnou vazbu. Pokud si studenti nevěděli s něčím rady a požádali o pomoc fakultního učitele, tak je většinou fakultní učitel nasměroval k tomu, aby si na řešení problému přišli sami (61 %), někteří studenti dostali od fakultního učitele rovnou konkrétní řešení problému (30 %) a byli zde také studenti, kterým fakultní učitel vůbec nepomohl a museli si poradit sami (9 %). **Třetí dílčí výzkumná otázka** si kladla za cíl zjistit, jaký názor mají fakultní učitelé a studenti na možné problémy v rámci spolupráce během souvislé praxe. Zde můžeme na základě výsledků z dotazníků určených pro fakultní učitele konstatovat, že podle fakultních učitelů nastal během jejich spolupráce se studentem problém ohledně toho, že se studentky nedostavily na jejich praxi a ani se neomluvily, dalším problémem může být to, že studentky přijdou na praxi nedostatečně informované z jejich fakulty, nebo to, že přijde jen jeden student, který nemá přichystanou přípravu na výstup, protože ho měl mít druhý student, který se na praxi nedostavil. Jako velký problém se může také jevit zasahování fakultního učitele do studentova výstupu, což dělá více, jak polovina dotazovaných respondentů. Zde se ztotožňuji s tvrzením ve výzkumu od Hoxhy (2016), kdy uvádí, že fakultní učitel by neměl zasahovat do výstupu studenta, pokud to není nezbytně nutné, neboť by to mohlo mít na studenta negativní dopad. Podle výpovědí z dotazníků určených pro studenty nastaly podle studentů problémy v komunikaci, kdy student nepochopil fakultního učitele, na základě nedostatečné informovanosti, anebo probíhalo zasahování fakultního učitele do výstupů studentů. Dalším problémem v rámci spolupráce s fakultním učitelem byla podle studentů neochota fakultního učitel, kdy jim například nechtěl poskytnout zpětnou vazbu, kterou studenti potřebovali doložit na fakultě. Studenti také uváděli, že důvodem neposkytnutí zpětné vazby od fakultních učitelů bylo zapříčiněno nedostatkem času. Tady se také ztotožňuji s výzkumem od Hoxhy (2016), kde tvrdí, že 62 % studentů uvedlo, že nedostalo zpětnou vazbu od fakultního učitele a bylo to způsobené především nedostatkem času. Jako problém spolupráce také uváděli špatnou atmosféru ve třídě, kdy se fakultní učitel povyšoval nad studentem a někdy docházelo i na hádky před dětmi. V jednom případě spolupráce chyběla úplně, což je velmi špatné zjištění.

9 DOPORUČENÍ PRO PRAXI

V této kapitole uvedu doporučení pro praktické využití. Cílem bakalářské práce bylo zjistit, jak vnímají studenti a fakulní učitelé spolupráci během souvislé praxe v mateřské škole. Pomocí analýzy získaných dat z obou dotazníků víme, že pro dobrou spolupráci fakulního učitele a studenta je především potřebná vzájemná důvěra a také respekt obou zúčastněných. Především pro studenty je důležitá zpětná vazba na jejich výstupy, poskytnutí konzultací a také příjemná atmosféra, která by měla být součástí celé spolupráce. Ačkoliv se to může jevit jako samozřejmost ve spolupráci mezi fakulním učitelem a studentem, z dat jsme zjistili, že některým studentům tyto aspekty spolupráce velice chybí. Ukázalo se také, že díky počátečnímu neporozumění mezi fakulním učitelem a studentem může vzniknout nepříjemná spolupráce, která může trvat celou dobu souvislé praxe. Proto je potřebné, aby spolu obě strany mluvily otevřeně a pravdivě a také aby se studentům v rámci jejich souvislé praxe dostávalo zpětné vazby a konzultací. Stejně tak by bylo prospěšné a vhodné nezasahovat studentovi do jeho výstupu a nechat ho nejdříve, aby si pokusil poradit sám, až pokud je to nezbytné, tak by měl fakulní učitel zasáhnout. Případné doporučení, rady nebo konstruktivní kritiku by měl fakulní učitel sdělovat až potom, co student dokončí svůj výstup. Tímto schématem bych chtěla ještě poukázat na to, jak by mohla taková dobrá spolupráce mezi fakulním učitelem a studentem během souvislé praxe vypadat.:

Obrázek 1: Schéma dobré spolupráce

Na základě grafu dobré spolupráce doporučuji, aby se vedení fakulní mateřské školy a vedení fakulty zabývalo těmito otázkami a eliminovali nedostatky ve spolupráci fakulních učitelů a studentů.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala spoluprací fakulního učitele a studenta během souvislé praxe v mateřské škole. Zaměřili jsme se na souvislou praxi, protože během této praxe nejvíce probíhá spolupráce mezi fakulním učitelem, kdy mají dostatečnou dobu na to, aby si mezi sebou dokázali vytvořit vztah a zároveň se během této doby mohou projevit možné problémy jejich spolupráce. Zabývali jsme se tím, jak fakulní učitelé společně se studenty vnímají jejich vztah během spolupráce, jakým způsobem společně spolupracují a na problémy jejich spolupráce. Teoretická část se zabývala pojmy a soubory poznatků ohledně fakulního učitele, studenta učitelství, spoluprací a souvislou praxí. Na základě vybraného tématu a kvantitativnímu charakteru práce jsme zvolili dotazníkové šetření. Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, jak vnímají studenti a fakulní učitelé jejich spolupráci během souvislé praxe. Celkově tvořilo výzkumný soubor 118 respondentů a výběrový soubor tvořilo celkově 75 respondentů. Na základě analýzy dat můžeme konstatovat, že fakulní učitelé vnímají spolupráci lépe než samotní studenti. Ve výsledcích se objevily neshody mezi oběma skupinami respondentů, kdy například všichni fakulní učitelé uvedli, že studentům poskytují zpětnou vazbu po každém jejich výstupu, avšak dost studentů (30 %) uvedlo, že jim fakulní učitelé neposkytovali zpětnou vazbu po každém jejich výstupu. Také se ukázalo, že jsou to studenti, kteří více pocítují problémy spolupráce než fakulní učitelé, kdy tyto problémy mohou například vzniknout na základě špatné atmosféry ve třídě, nedorozuměním vzniklým v komunikaci, anebo zaneprázdněností a neochotou fakulních učitelů. Příčinou může být to, že si tyto problémy fakulní učitelé dostatečně neuvědomují, nebo si také nemusí připouštět to, že by mohla být chyba i na jejich straně, například z důvodu jejich přílišné nadřazenosti, anebo neochoty vůči studentům. Je také důležité říct, že by měla být každému studentovi poskytována zpětná vazba a konzultace od fakulních učitelů, protože se na základě nich studenti mohou zlepšovat v jejich výstupech a zároveň tuto zpětnou vazbu a konzultace studenti od fakulních učitelů velice oceňují. Zpětná vazba by však měla být studentovi vhodně podaná tak, aby ho nedemotivovala v další práci, ale naopak, aby ho motivovala ke zlepšení svých budoucích výstupů. Na závěr můžeme říct, že ve spolupráci fakulního učitele a studenta je důležitý především vzájemný respekt, oboustranné pochopení a vzájemná důvěra.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Csandová, E. (2012). Komparácia systémov uvádzania začínajúceho učiteľa do praxe v preprimárnom a primárnom prostredí. In J. Kohnová (Ed.), *Profesní rozvoj učitelů a cíle školního vzdělávání* (s. 185). Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta. https://uprps.pedf.cuni.cz/UPRPS-367-version1-profesni_rozvoj_ucitelu_a_cile.pdf

Gavora, P., Mareš, J., Svatoš, T., & Wiegerová, A. *Self efficacy v edukačních souvislostech* [online]. Digilib, ©2020 [cit. 2021-11-06]. ISBN 978-80-7454-949-6. Dostupné z: [Self efficacy v edukačních souvislostech II. \(utb.cz\)](https://www.utb.cz/self-efficacy-v-edukacnich-souvislostech-ii)

Hoxha, M. (2016). The Mentor and the Student-Teacher: An Important and Delicate Relationship. *Journal of Educational and Social Research*, 6(3), 87-91. Italy: MCSER Publishing. <https://www.mcser.org/journal/index.php/jesr/article/view/9489/9159>

Kolář, Z., Raudenská, V., Rymešová, J., Šikulová, R., & Vališová, A. (2012). *Výkladový slovník z pedagogiky: 583 vybraných hesel*. Praha: Grada.

Kopáčová, J. (2019). Uvádějící učitel jako důležitá součást podpory začínajícího učitele. In M. Brodská (Ed.), *Začínající učitel* (s. 53). Národní institut pro další vzdělávání. https://www.nidv.cz/images/npublications/publications/files/1560949924_Za%C4%8D%C3%ADnaj%C3%ADc%C3%AD%20u%C4%8Ditel.pdf

Kříž, E. Pedagogická praxe učitelů praktického vyučování. In: *Odborná konference sítě TTnet ČR, Beroun 30. listopadu – 1. prosince 2017: sborník příspěvků odborné konference* [online]. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2018 [cit. 2021-11-20]. Dostupné z: http://www.nuv.cz/uploads/TTnet/2017/TTnet_2018b_TTnet_OnS.pdf

Lampertová, A. (2012). Adaptačný program pre začínajúceho učiteľa: Pomoc alebo povinnosť? In J. Kohnová (Ed.), *Profesní rozvoj učitelů a cíle školního vzdělávání* (s. 175-176). Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta. https://uprps.pedf.cuni.cz/UPRPS-367-version1-profesni_rozvoj_ucitelu_a_cile.pdf

Lisner, L. (2019). Podpora začínajících učitelů prostřednictvím mentoringu. In M. Brodská (Ed.), *Začínající učitel* (s. 33). Národní institut pro další vzdělávání. https://www.nidv.cz/images/npublications/publications/files/1560949924_Za%C4%8D%C3%ADnaj%C3%ADc%C3%AD%20u%C4%8Ditel.pdf

Mahlangu, V. P. *Mentoring of Pre-Service Teachers: Pre-Service Teacher Mentoring*. [online]. IGI Global, ©2018 [cit. 2021-12-16]. ISBN 978-1522540502. Dostupné z:

Mentoring of Pre-Service Teachers: Pre-Service Teacher Mentoring: Education Book Chapter | IGI Global (igi-global.com)

Petrášová, M. A., Prausová, I., & Štěpánek, Z. (2014). *Mentorink: forma podpory nové generace*. Praha: Portál.

Pišová, M., Duschinská, K., Kargerová, J., Lampertová, A., Lukavská, E., Szimethová, M., & Tomková, A. (2011). *Mentoring v učitelství: Výzkumný záměr Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta.

Syslová, Z. (2017). *Učitel v předškolním vzdělávání a jeho příprava na profesi*. Brno: Masarykova univerzita.

Syslová, Z., Grůzová, L., & Štěpánková, L. *Podpora vedení studentů na praxi v mateřské škole* [online]. Munispace, ©2019b [cit. 2021-12-15]. ISBN 978-80-210-9527-4. Dostupné z: <https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/1558>

Syslová, Z. *The Preschool Teacher as a Reflective Practitioner* [online]. Munispace, ©2019a [cit. 2021-12-15]. ISBN 978-80-210-9556-4. Dostupné z: <https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/1605>

Szimethová, M. & Wiegerová, A. (2012). Postavenie začínajúceho učiteľa v legislatívnom rámci vybraných európskych krajín. In J. Kohnová (Ed.), *Profesní rozvoj učitelů a cíle školního vzdělávání* (s. 166-168). Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta. <https://uprps.pedf.cuni.cz/UPRPS-367-version1-profesni-rozvoj-ucitelu-a-cile.pdf>

Šmelová, E., Prášilová, M. a kol. (2018). *Didaktika předškolního vzdělávání*. Praha: Portál.

Wiegerová, A., Danišková, Z., Navrátilová, H., Syslová, Z., Petrová, Z., Horká, H., Rodová, V., Vašíková, J., & Kosová, B. (2015). *Profesionalizace učitele mateřské školy z pohledu reformy kurikula*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

č. číslo

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Schéma dobré spolupráce.....	50
---	----

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Vyhodnocení otázky č. 7 a 8	33
Tabulka 2: Vyhodnocení otázky č. 10	34
Tabulka 3: Vyhodnocení otázky č. 15	38
Tabulka 4: Vyhodnocení otázky č. 17	39
Tabulka 5: Vyhodnocení otázky č. 25	41

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vyhodnocení otázky č. 3	26
Graf 2: Vyhodnocení otázky č. 8	27
Graf 3: Vyhodnocení otázky č. 12	28
Graf 4: Vyhodnocení otázky č. 19	29
Graf 5: Vyhodnocení otázky č. 22	30
Graf 6: Vyhodnocení otázky č. 27 a 28	32
Graf 7: Vyhodnocení otázky č. 4 a 5	36
Graf 8: Vyhodnocení otázky č. 26	42
Graf 9: Vyhodnocení otázky č. 22	43
Graf 10: Vyhodnocení otázky č. 29	45
Graf 11: Vyhodnocení otázky č. 30	45
Graf 12: Vyhodnocení otázky č. 25	46
Graf 13: Vyhodnocení otázky č. 26	46

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník určený pro fakultní učitele

Příloha P II: Dotazník určený pro studenty oboru Učitelství pro mateřské školy, kteří absolvovali souvislou praxi

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK URČENÝ PRO FAKULTNÍ UČITELE

Dobrý den,

jmenuji se Kateřina Pospěchová a jsem studentkou vysoké školy, na oboru Učitelství pro mateřské školy. Pro svou bakalářskou práci s názvem Spolupráce studentů a fakultních učitelů v průběhu pedagogických praxí v mateřských školách potřebuji získat potřebná data prostřednictvím tohoto dotazníku, který je určený pro fakultní učitele mateřských škol. Dotazník je zcela anonymní a poskytnutá data budou sloužit pouze pro účely mé bakalářské práce. Byla bych proto vděčná, kdybyste mi věnovali chvíli Vašeho času a vyplnili ho.

Děkuji

1. Pohlaví:

- žena
- muž

2. Věk:

- napište číslem

3. Délka Vaší praxe:

- napište číslem

4. Váš kraj (vyberte jednu odpověď):

- Zlínský kraj
- Praha
- Středočeský kraj
- Jihočeský kraj
- Plzeňský kraj
- Karlovarský kraj
- Ústecký kraj
- Liberecký kraj
- Královéhradecký kraj

- Pardubický kraj
- Kraj Vysočina
- Jihomoravský kraj
- Olomoucký kraj
- Moravskoslezský kraj

5. Jste fakultním učitelem/mentorem studenta oboru Učitelství pro mateřské školy během souvislých praxí? (Fakultní učitel/mentor = poskytuje studentovi učitelství podporu během jeho souvislé praxe.)

- ano
- ne

6. Probíhá během souvislé praxe mezi Vámi a studentem stálá spolupráce?

- ano
- ne

7. Z jakého důvodu mezi Vámi a studentem neprobíhá stálá spolupráce během souvislé praxe?

- uveďte vlastní odpověď

8. Adaptují se podle Vás studenti rychle na nové prostředí mateřské školy a Vaše požadavky?

- převážně ano
- převážně ne

9. Jaký podle Vás může být důvod toho, že se studenti adaptují pomalu a hůře na prostředí mateřské školy a dané požadavky?

- uveďte vlastní odpověď

10. Cítíte se vážení a dostatečně motivovaní pro svou pozici fakultního učitele/mentora?

- ano
- ne

11. Z jakého důvodu se necítíte vážení a dostatečně motivovaní pro svou pozici fakultního učitele/mentora?

- uveďte vlastní odpověď

12. Poskytujete studentům během jejich souvislé praxe dokumenty školy?

- ano
- ne

13. Proč studentům neposkytujete dokumenty školy během jejich souvislé praxe?

- uveďte vlastní odpověď

14. Konzultujete se studenty jejich přípravu před jejich výstupem?

- ano
- ne
- vždy
- někdy

15. Proč se studenty nekonzultujete jejich přípravu vždy před jejich výstupem?

- uveďte vlastní odpověď

16. Dáváte studentům po každém jejich výstupu zpětnou vazbu?

- ano
- ne

17. Proč studentům nedáváte zpětnou vazbu po každém jejich výstupu?

- uveďte vlastní odpověď

18. Berou studenti Vaše rady a připomínky:

- spíše pozitivně
- spíše negativně

19. Uveďte důvod, proč si myslíte, že studenti berou Vaše rady a připomínky spíše pozitivně.

- uveďte vlastní odpověď

20. Uveďte důvod, proč si myslíte, že studenti berou Vaše rady a připomínky spíše negativně.

- uveďte vlastní odpověď

21. Pomáháte studentům během jejich souvislé praxe? (například s chystáním pomůcek k výstupu)

- ano
- ne

22. Pokud si student neví s něčím rady, nebo od Vás potřebuje pomoc s řešením nějakého problému/situace tak:

- většinou mu řeknu konkrétní řešení problému/situace
- většinou ho nasměřuji tak, aby se pokusil vyřešit daný problém/situaci sám
- nepomůžu mu, nechám ho, aby si na řešení daného problému/situace přišel sám

23. Nastaly nějaké problémy mezi Vámi a studentem ohledně vaší spolupráce během souvislé praxe?

- ano
- ne

24. Uveďte prosím, jaké problémy nastaly ohledně vaší spolupráce se studentem během souvislé praxe.

- uveďte vlastní odpověď

25. Zasáhli jste někdy do studentova výstupu během jeho souvislé praxe?

- ano
- ne

26. Uveďte důvod, proč jste zasáhli do studentova výstupu během jeho souvislé praxe.

- uveďte vlastní odpověď

27. Vnímal/a jste Váš vztah se studentem, jako důvěrný a partnerský během souvislé praxe?

- ano
- ne

28. Uveďte, jak jste vnímal/a Váš vztah se studentem během souvislé praxe.

- uveďte vlastní odpověď

29. Mluvil/a jste se studentem otevřeně a pravdivě během souvislé praxe?

- ano
- ne
- někdy

30. Uveďte důvod, proč jste se studentem nemluvil/a vždy otevřeně a pravdivě.

- uveďte vlastní odpověď

31. Co považujete ve vztahu fakultního učitele/mentora se studentem za nejdůležitější?
(Přetáhnutím položky pomocí myši změňte pořadí položek dle svých preferencí, kdy 1. je nejdůležitější a poslední je nejméně důležitá.)

- 1. vzájemná důvěra
- 2. partnerství – vzájemný respekt
- 3. odbornost fakultního učitele
- 4. emocionální podpora a motivace
- 5. otevřená komunikace

PŘÍLOHA P II: DOTAZNÍK URČENÝ PRO STUDENTY OBORU UČITELSTVÍ PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY, KTEŘÍ ABSOLVOVALI SOUVISLOU PRAXI

Dobrý den,

jmenuji se Kateřina Pospěchová a jsem studentkou vysoké školy, na oboru Učitelství pro mateřské školy. Pro svou bakalářskou práci s názvem Spolupráce studentů a fakultních učitelů v průběhu pedagogických praxí v mateřských školách potřebuji získat potřebná data prostřednictvím tohoto dotazníku, který je určený pro studenty oboru Učitelství pro mateřské školy, kteří zároveň absolvovali souvislou praxi. Dotazník je zcela anonymní a poskytnutá data budou sloužit pouze pro účely mé bakalářské práce. Byla bych proto vděčná, kdybyste mi věnovali chvíli Vašeho času a vyplnili ho.

Děkuji

1. Pohlaví

- žena
- muž

2. Váš věk

- napište číslem

3. Váš kraj (vyberte jednu odpověď):

- Zlínský kraj
- Praha
- Středočeský kraj
- Jihočeský kraj
- Plzeňský kraj
- Karlovarský kraj
- Ústecký kraj
- Liberecký kraj
- Královéhradecký kraj

- Pardubický kraj
- Kraj Vysočina
- Jihomoravský kraj
- Olomoucký kraj
- Moravskoslezský kraj

4. Probíhala během Vaší souvislé praxe stálá spolupráce s fakultním učitelem/mentorem? (Fakultní učitel/mentor = poskytuje studentovi učitelství podporu během jeho souvislé praxe.)

- ano
- ne

5. Z jakého důvodu neprobíhala stálá spolupráce s Vaším fakultním učitelem/mentorem během souvislé praxe?

- uveďte vlastní odpověď

6. Vnímál/a jste Vašeho fakultního učitele/mentora, jako přátelského a empatického člověka, na kterého se můžete obrátit a který Vás posouval dál ve Vašem profesním růstu?

- ano
- ne, raději jsem si držel/a odstup

7. Vnímál/a jste Váš vztah s fakultním učitelem/mentorem, jako důvěrný a partnerský?

- ano
- ne

8. Uveďte, jak jste vnímál/a Váš vztah s fakultním učitelem/mentorem.

- uveďte vlastní odpověď

9. Mluvil/a jste s Vaším fakultním učitelem/mentorem otevřeně a pravdivě?

- ano
- ne
- někdy

10. Uveďte důvod, proč jste nemluvil/a s Vaším fakultním učitelem/mentorem vždy otevřeně a pravdivě.

- uveďte vlastní odpověď

11. Chápete roli fakultního učitele, jako mentora za důležitou, vážíte si těchto učitelů?

- ano
- ne

12. Bral/a jste Vašeho fakultního učitele/mentora, jako vzor a dělal/a jste všechno stejně, jako Váš fakultní učitel/mentor?

- ano dělal/a jsem všechno stejně, jako můj fakultní učitel/mentor
- ne, vzal/a jsem si jen to, co mi přišlo, jako důležité

13. Poskytl Vám fakultní učitel/mentor dokumenty školy potřebné k výkonu Vaší souvislé praxe?

- ano
- ne

14. Konzultoval s Vámi fakultní učitel/mentor Vaši přípravu před Vaším výstupem?

- ano
- ne
- vždy
- někdy

15. Uveďte důvod, proč si myslíte, že s Vámi fakultní učitel/mentor přípravu vždy nekonzultoval.

- uveďte vlastní odpověď

16. Byly pro Vás konzultace s fakultním učitelem/mentorem přínosné?

- ano
- ne

17. Uveďte důvod, proč pro Vás byly konzultace s fakultním učitelem/mentorem přínosné?

- uveďte vlastní odpověď

18. Uveďte důvod, proč pro Vás nebyly konzultace s fakultním učitelem/mentorem přínosné.

- uveďte vlastní odpověď

19. Poskytoval Vám fakultní učitel/mentor zpětnou vazbu po každém výstupu?

- ano
- ne
- vždy
- někdy

20. Uveďte důvod, proč si myslíte, že Vám fakultní učitel/mentor neposkytoval zpětnou vazbu po každém výstupu.

- uveďte vlastní odpověď

21. Berete případné rady a připomínky od fakultního učitele/mentora:

- spíše pozitivně
- spíše negativně

22. Uveďte důvod, proč berete rady nebo připomínky od fakultního učitele/mentora spíše pozitivně.

- uveďte vlastní odpověď

23. Uveďte důvod, proč berete rady nebo připomínky od fakultního učitele/mentora spíše negativně.

- uveďte vlastní odpověď

24. Pomáhal Vám fakultní učitel/mentor během souvislé praxe?

- ano
- ne

25. Uveďte konkrétní příklad pomoci od fakultního učitele/mentora.

- uveďte vlastní odpověď

26. Pokud jste měl/a během souvislé praxe nějaký problém, kdy jste si nevěděl/a jste rady a požádal/a jste o pomoc fakultního učitele/mentora, jakou radu Vám poskytl?

- řekl mi konkrétní řešení problému/situace
- nasměroval mě tak, abych se pokusil/a daný problém/situaci vyřešit sám/sama
- nepomohl mi s řešením daného problému/situace

27. Nastaly nějaké problémy mezi Vámi a fakultním učitelem/mentorem během souvislé praxe?

- ano
- ne

28. Uveďte, jaké problémy nastaly ohledně Vaší spolupráce s fakultním učitelem/mentorem během souvislé praxe.

- uveďte vlastní odpověď

29. Zasahoval fakultní učitel/mentor do Vašeho výstupu během souvislé praxe?

- ano
- ne

30. Uveďte, jak konkrétně zasahoval fakultní učitel/mentor do Vašeho výstupu během souvislé praxe.

- uveďte vlastní odpověď

31. Co považujete ve vztahu fakultního učitele/mentora se studentem za nejdůležitější? (Přetáhnutím položky pomocí myši změňte pořadí položek dle svých preferencí, kdy 1. je nejdůležitější a poslední je nejméně důležitá.)

- 1. vzájemná důvěra
- 2. partnerství – vzájemný respekt
- 3. odbornost fakultního učitele
- 4. emocionální podpora a motivace
- 5. otevřená komunikace